

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, KOVO – MARCH 31, 2016 • Vol. CVII Nr. 38 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-30-16

„Prisimenu motinos balsą“

Tai valandos trukmės dokumentinis kino filmas apie Amerikos lietuviams gerai pažįstamą ir Lietuvoje beveik nežinomą dainininką Arnoldą Voketaitį. Filmo premjera kovo 29 d. vyko Vilniuje, „Skalvijos“ kino teatre. „Arnoldas – labai žavinga ir elegantiška asmenybė. Harmoninga, artistiška, išsilavinusi, su puikiu humoro jausmu. Jame pamačiau tikrą aristokratą“, – sako filmo režisierė Agnė Marcinkevičiūtė, daugelio dokumentinių filmų apie Lietuvos kultūros žmones autorė.

Filmas buvo pradėtas kurti prieš dešimtį metų kartu su Arvydu Reneckiu, tuometiniu Čikagos lietuvių televizijos vadovu. Apie charizmatišką A. Voketaičio asmenybę pasakoja pianistė Mūza Rubackytė, Klaipėdos universiteto prof. Danutė Petrauskaitė, solistė Aldona Vilčinskaitė-Kisielienė, Prezidentas Valdas Adamkus, solisto gerbėjas adv. Algimantas Kėželis ir kt. Žiūrovai turi progos pamatyti ir išgirsti kino juostose įamžintų A. Voketaičio sukurtų vaidmenų ištraukas. Pats filmo herojus prisimena savo motiną, kuri turėjo puikų balsą ir buvo garsi lietuvių bendruomenės jo gimtajame New Havene solistė, pasakoja apie savo kelią į didžiąją sceną – nuo solisto Amerikos kariuomenėje iki Metropolitan Opera ir Čikagos Lyric Opera teatrų pirmųjų vaidmenų atlikėjų.

Filmas nuotaikingas, kaip ir jo herojus. O tai jau režisierės Agnės Marcinkevičiūtės nuopelnas.

„Draugo“ info

Filmavimo metu pas Alę ir Algimantą Kėželius: Arnoldas Voketaitis, Nijolė Voketaitienė ir Agnė Marcinkevičiūtė. 2014 m.

ŠIAME NUMERYJE:

Harvarde semiasi tarptautinės patirties – 7 psl.

Kokiu keliu pasuks D. Sabonis? – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Vaikai ambasadoriui surengė spaudos konferenciją

E. Gervicko lituanistinės mokyklos mokiniai, mokytojai ir suaugusiųjų klasė kartu su gerbiamu svečiu – Lietuvos ambasadoriumi R. Kriščiūnu (antroje eilėje penktas iš dešinės). Redos Juodeikis nuotr.

REGINA JUODEIKIENĖ

Viešėdamas Rochesteryje, New Yorko valstijoje, Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Rolandas Kriščiūnas lankėsi Edvardo Gervicko lituanistinėje mokykloje. Svečią pristatė mokyklos direktorė Aušra L. Clifford.

Visus nustebino vaikai, garbiam svečiui paruošę daug klausimų. Kas jiems rūpėjo? Kuo jie domėjosi? Ką norėjo sužinoti?

Anessa Pigula, 12 m.

- Ką laikytumėte didžiausiu pasiekimu, dirbdamas ambasadoriumi?
- Norėčiau skleisti daugiau lietuviškos kultūros JAV

ir taip pat amerikietiškos – Lietuvoje.

Aleksa Lelis, 11 m.

- Būdamas vaiku, ar Jūs galvojote tapti ambasadoriumi?
- Būdamas vaiku, aš labai daug skačiau. Užaugau namuose „tarp knygų“. Skačiau ir mokiausi. Ir tik ne labai seniai buvau paskirtas ambasadoriumi JAV ir Meksikai (2015 metų rugpjūtį). Tai yra ne mokslinis laipsnis, bet valstybinės pareigos.

Liam Clifford, 13 m.

- Ką labiausiai mėgstate savo darbe?
- Kalbėtis ir bendrauti su įdomiais žmonėmis.

– 5 psl.

Kas nugalį pyktį, nugalį didžiausią priešą – Publius Syrus (I a. pr. Kr.)

Turėjau įdomų pokalbį su kolega žurnalistu, politikos apžvalgininku Viktoru Denisenko. Pretekstas pokalbiui – sėkmingai apginta disertacija, kaip periodinė Rusijos spauda nušviesdavo trijų Baltijos valstybių politinį, ekonominį, kultūrinį gyvenimą.

Svarbi, aktuali, vertinga tema. Kad šiandieninė Rusijos spauda apie Baltijos valstybes skelbia daug melo, prasimanyimų, dezinformacijos, – suvokiame. Kad dabartinė Rusijos žiniasklaida mūsų nemėgsta, kad ji priešiška, – neabejojame. Kodėl ji būtent priešiška – taip pat nėra didelės paslapties.

Tačiau ar mums užtenka tik tiek žinoti apie dabartinius Rusijos žiniasklaidos tendencingumus? Ar nėra pavojinga beveik nieko konkrečiai nežinoti, kaip mus traktuoja šiuo metu agresyviai nusiteikusi galinga kaimynė? Pavyzdžiui, ką mes žinome apie mūsų pašonėje esančios Kaliningrado srities spaudą?

Kad Lietuva susigriebė aiškintis, kaip Rusijos propagandiniai centrai stengiasi daryti įtaką Lietuvos žiniasklaidai, kad mes galų gale rimčiau, profesionaliau pradėjome analizuoti, kaip Rusijos dezinformacija siautėja mūsų pačių teritorijoje, – džiugu.

Bet ne mažiau aktuali mums turėtų būti ir rusiškoji informacinė erdvė. Juk mūsų žinios apie Vladimiro Putino valdomos Rusijos žiniasklaidoje formuojamą Lietuvos, Latvijos ir Estijos įvaizdį – vis tik per daug abstrakčios, paviršutiniškos, kad galėtume ramia sąžine pasakyti: „tiek, kiek mes žinome, mums užtenka“. Jei mūsų būtų paprašyta papasakoti, kas meluoja, kaip meluoja, kodėl meluoja būtent taip, o ne kitaip, vargu ar sugebėtume pateikti konkrečių pavyzdžių, faktų, skaičių. Ir tikriausiai neturėtume atsakymo į klausimą, kodėl Rusijos spaudoje mes – didžiausi Kremliaus priešai?

Kad būtų paprasčiau pateisinti agresiją

GINTARAS VISOCKAS

Šią spragą pabandė užpildyti žinomas komunikacijos specialistas V. Denisenko, kurio gimtoji kalba, beje, – rusų. Taigi jo neapkaltsi tendencingu antirusiškumu.

V. Denisenko atidžiai analizavo beveik 18-os metų laikotarpį – kaip 1991–2009-aisiais metais Baltijos valstybes vaizdavo trys įtakingi, didžiausius tiražus turintys Rusijos leidiniai „Argumenty i fakty“, „Izvestija“ ir „Komsomolskaja pravda“.

Rusijos žiniasklaidos požiūris į Lietuvą, Latviją ir Estiją nuolat blogėjo, vos tik paskelbėme Kovo 11-osios aktą. Kuo labiau tolome nuo beveik 200 metų mus žiauriai terorizavusios imperijos, tuo jos spauda pikčiau spjaudėsi purvais. Suprantama: Kremliui nepatiko, kad ištrūkome iš jo kalėjimo. Kremliaus diktatoriai ir demagogai buvo įsitikinę, jog niekad nebeištrūksime į laisvę. Jie puoselėjo viltis, jog ilgainiui... tapsime tokiais pat rusais kaip ir jie patys.

1991-aisiais metais minėtuose leidiniuose dar būta objektyvumo. Pavyzdžiui, aprašant tragiškus Sausio įvykius Vilniuje šių leidinių žurnalistai dar nepuolė fantazuoti, esą „savi šaudė į savus“. Tačiau bėgant metams ir aiškėjant, kad Baltijos valstybės nenori grįžti atgal į rusifikacijos glėbį, tonas keitėsi. Atėjo metas, kai tie patys leidiniai, dėl 1991-ųjų sausio tragedijos Vilniuje kaltinę Kremliaus valdžią, vėliau dėl aukų pradėjo kaltinti mus, lietuvius. Pasak V. Denisenkos, prieštaravo pačių atliktiems žurnalisti-

niams tyrimams.

Ypač Lietuvos įvaizdis rusiškoje spaudoje pablogėjo 2008-aisiais metais, kai Rusija užpuolė Gruziją, o Lietuva pasmerkė Kremliaus agresiją.

Principinga lietuvių laikysena palai kant bėdon patekusią Gruziją sukėlė rimtą Kremliaus įtūžį. Lietuva tapo vos ne pagrindiniu Rusijos priešu po JAV. Lietuvą pradėta pravardžiuoti „nykštuku“, skriaudžiančiu rusakalbius, Lietuvai prikabinta fašistinės, nacionalistinės, paranojiškai sovietinės praeities nekenčiančios valstybėlės etiketė. Rusijai parūpo bet kokia kaina įrodyti, kad atsiskyrusios nuo SSRS trys Baltijos valstybės padarė „lemtingą klaidą“, kad 1991-aisiais „patys lietuviai išprovokavo kraujo praliejimą“, kad Baltijos nepriklausomybėmis „manipuliuoja Amerikos imperialistai“...

Esant reikalui, Rusijos spauda traktavo Lietuvą kaip smulkia, nė trijų milijonų gyventojų neturinčią Amerikos marionetę, panašią į vabaliuką. Kitaits atvejais kaltino lietuvius ... sugriovus Sovietų Sąjungą. Jei Turkmėnijoje rusakalbiai buvo išprausti į išties nepavydėtinas sąlygas, V. Denisenkos disertacijos objektu tapę leidiniai Turkmėnijos valdžios nepuldavo kaltinti pažeidžiant rusakalbių teisių. Bet vos tik Lietuva užsimindavo, jog visi, gyvenantys Lietuvoje, privalo mokėti lietuvių kalbą, rusiška žiniasklaida nedelsiant imdavo kaltinti mus skriaudžiant rusakalbius.

Bet pats svarbiausias klausimas – kodėl Rusija taip kryptingai, atkakliai meluoja? Interviu su V. Deniseko metu išsprūdo versija: „Kardinaliai neigiamą nuomonę apie Baltijos valstybes šiandieninė Rusijos žiniasklaida formuoja dar ir dėl to, kad Kremliui būtų kuo lengviau pateisinti agresiją“.

Kremlius neprarado vilčių mus susigražinti? Kremlius mano, jog mus parsitemps atgal bet kokių atveju: arba gražiuoju, arba piktuoju.

Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliais apdovanoti ir Amerikos lietuviai

Kovo 30 dieną Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatre LR Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė įteikė Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalius „Tarnaukite Lietuvai“. Šis apdovanojimas skiriamas už darbą Valstybės labui ir jos gerovei, pozityvių idėjų, brandinančių visuomenės pilietiškumą, tautinę savimonę ir kultūrinį sąmoningumą, sklaidą ir įgyvendinimą.

Seimo pirmininkė, sveikindama penktą kartą organizuojamo tradicinio renginio dalyvius, pabrėžė, kad „Gabrielė Petkevičaitė-Bitė – viena iš pirmųjų ir ryškiausių besikuriančios lietuviškos visuomenės veikėjų, publicistė, lietuviškų laikraščių bendradarbė, rašytoja, pedagogė, filantropė. Visas jos gyvenimas ir veikla yra atsidavimo visuomenei ir kultūrai bei iš-

tikimos tarnystės žmogui pavyzdys. Ambicinga, drąsi, išvalgi, savo mintimis ir veiksmais neretai pralenkusi laiką“. Parlamento vadovė padėkojo medaliai laureatams, asmeniniu pavyzdžiu kasdien rodantiems tarnystės žmonėms prasmę ir svarbą.

2016 m. Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ ir vardiniu medaliu liudijimu apdovanota 16 laureatų.

Už filantropinę veiklą, ypač jaunų žmonių saviraiškos skatinimą ir rėmimą apdovanoti Diana Bieliauskaitė-Vidutienė (Washingtono Lietuvių Bendruomenės pirmininkė); dr. Česlovas Vytautas Karbauskis (agronomas, kultūros mecenatas); akademikas Giedrius Kuprevičius (kompozitorius, pedagogas, varpininkas, publicistas, eseistas, kultūros veikėjas, filantro-

pas); Edrund Olaisen (Norvegijos ir Lietuvos Rotary klubų bendradarbiavimo komiteto pirmininkė).

Už savanorystės kultūros sklaidą Lietuvoje apdovanoti Vincentas Aleknavičius (Panevėžio Zanavykų klubo vadovas); Kazys Alminas (Lietuvos Nepriklausomybės gynimo Sausio 13-osios brolijos Šiaulių skyriaus pirmininkas, Šv. Kazimiero ordino Šiaulių apskrities komtūras, buvęs Šiaulių universiteto dėstytojas); Gintautas Kazlauskas (Druskininkų tremties ir rezistencijos muziejaus vadovas); Rimantė Irena Norvaišienė (1919–1920 metų Lietuvos savanorių kapų Rokiškio bendrijos pirmininkė).

Už parlamentarizmo tradicijų puoselėjimą, pilietiškumo ir demokratijos skatinimą apdovanoti Vytautas Baliūnas (pedagogas, buvęs Panevėžio Juo-

zo Balčikonio gimnazijos direktorius); teologijos licenciatas Algirdas Daukyns (kunigas, Berčiūnų Lietuvos kankinių bažnyčios rektorius); Juozas Meškuotis (tautodailininkas, savo lėšomis ir rankomis pagaminęs bei pastatęs paminklus partizanams, rezistentams, represijų aukoms atminti); Romas Sakadolskis (1947–2016) (JAV ir Lietuvos žurnalistas, Vytauto Didžiojo universiteto lektorius).

Už visuomeniškai aktualią publicistiką, ugdančią tautiškumą ir dvasines vertybes, apdovanojimą gavo Audrys Antanaitis (internetinės svetainės Alkas.lt redaktorius, Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininko pavaduotojas); dr. Mykolas Jurgis Drunga (žurnalistas, filosofas, vertėjas, visuomenės veikėjas, Vytauto Didžiojo universiteto Viešosios komunikacijos katedros docentas, lietuvių išeivijos instituto mokslo darbuotojas); Edmundas Gedgaudas (muzikologas, pianistas, monografijų autorius, eseistas, kultūrologas, fotografas, Lietuvos kompozitorių sąjungos narys); Virginija Januševičienė (kultūros žurnalistė, kultūros renginių vedėja, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos Kultūrinės veiklos vadybininkė).

ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284 Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė:

„Europa turi tapti stipresnė jau dabar ”

ROSSETA VINGEVIČIŪTĖ-WILBUR
(specialiai „Draugui“ iš Washington, DC)

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė su darbo vizitu atvyko į Washingtoną, kur JAV prezidento Barack Obama kvietimu dalyvauja Branduolinio saugumo viršūnių susitikime. Pasaulio vadovų susitikimas prasidėjo darbo vakariene Baltuosiuose rūmuose, kur valstybių vadovai aptarė, kaip užkirsti kelią branduolinio terorizmo grėsmėms. Washingtone Prezidentė pasidalino Lietuvos patirtimi stiprinant regiono branduolinį saugumą. Lietuvoje veikiantis Branduolinio saugumo kompetencijos centras yra laikomas pagrindiniu branduolinio saugumo mokymo centru Rytų Europoje, o JAV šio centro veikla pristatoma kaip ypatingos sėkmės istorija.

Branduolinio saugumo viršūnių susitikime dalyvauja 52 valstybių delegacijos, tarp jų ir Europos Vadovų Tarybos prezidentas Donald Tusk, Jungtinės Karalystės premjeras David Cameron, Lenkijos prezidentas Andrzej Duda, Turkijos prezidentas Recep Erdogan, Ukrainos prezidentas Petro Porošenko, Čilės prezidentė Michele Bachelet, Nyderlandų premjeras Mark Rutte, Kanados premjeras Justin Trudeau, ES vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams Federica Mogherini, kiti valstybių vadovai, Jungtinių Tautų, Tarptautinės atominės energetikos agentūros, Interpolo atstovai.

Lietuvos vadovė dalyvavo ir anksčiau surengtuose Branduolinio saugumo viršūnių susitikimuose 2012 m. Seule ir 2014 m. Hagoje. Darbo vizito Washingtone vakarėse Prezidentė atsakė į mums visiems rūpimus klausimus.

– Ketvirtasis branduolinio saugumo viršūnių susitikimas turėjo būti paskutinis, bet ar įmanoma priimti lemtingus tarptautinius įsipareigojimus, susitikime nedalyvaujant Rusijai? Juk Rusija ne tik viena pagrindinių branduolinių valstybių, bet ir dalyvauja branduolinės energijos projektuose Irane.

– Rusijos – branduolinės valstybės ir nuolatinės Jungtinių Tautų saugumo tarybos narės – atsakymas dalyvauti branduolinio saugumo susitikime rodo tikrąjį šios šalies vadovybės veidą. Šiandieninė Rusija negali būti laikoma patikima partnere pasaulio taikai ir saugumui užtikrinti.

Nors Washingtone vyks paskutinis aukščiausio lygio branduolinio saugumo susitikimas, darbai nesustos. Vienas iš tikslų, dėl kurių ir buvo rengiami viršūnių susitikimai – įtvirtinti ilgalaikius valstybių įsipareigojimus branduoliniam saugumui. Tai reiškia, jog prie šių klausimų ir toliau dirbs įvairūs ekspertai, diplomatai, tarptautinės organizacijos.

Iš valstybių taip pat tikimaisi, kad jos tęs bendradarbiavimą regiono mastu. Tą jau kurį laiką daro Lietuva. Mūsų šalies iniciatyva įkurtame Branduolinio saugumo kompetencijos centre užkirsti kelią neteisėtam branduolinių medžiagų panaudojimui mokomi ne tik Lietuvos, bet ir Ukrainos, Moldovos, Gruzijos, Armėnijos, Latvijos, Estijos, Lenkijos pareigūnai.

– Ar susitikime bus kalbama apie branduolinės jėgainės statybas Baltarusijoje? Ar Vakarų valstybės turi teisę stebėti statybas, ar Lietuva gali savo Vakarų partneriams pasakyti, jog jėgainė Baltarusijoje bus saugi?

– Vakarų valstybės turi ne tik teisę, bet ir pareigą stebėti, kaip statoma Astravo atominė jėgainė. Baltarusija privalo užtikrinti, jog ši elektrinė atitiktų visus tarptautinius saugumo reikalavimus – iki šiol ji to nesugebėjo padaryti. Nelaimės atveju poveikį pajustų ne tik Baltarusija, bet ir visos Baltijos jūros regiono šalys, todėl tai, kaip ši valstybė laikosi branduolinės saugos, ar ji pajėgi užtikrinti tinkamą jėgainės eksportavimą, yra viso regiono, visos ES saugumo klausimai.

Baltarusijos dėmesį į šias problemas ragina atkreipti ne tik Lietuva, bet ir Estija, Lenkija, kitos regiono šalys, Tarptautinė atominės energetikos agen-

Prezidentai Barack Obama ir Dalia Grybauskaitė. EPA nuotr.

tūra. Europos Sąjunga taip pat siekia, kad Baltarusija atliktų testus, ar statoma elektrinė gali veikti saugiai pačiomis nepalankiausiomis sąlygomis ir laikytusi visų Jungtinių Tautų konvencijose nustatytų branduolinių objektų saugos procedūrų.

Černobylio ir Fukushima nelaimės visam pasauliui parodė, kokia didelę žmonių gyvybių ir sveikatos kainą gali tekti sumokėti už nesaugias atominės jėgaines. Nuolatinis tarptautinis dėmesys atominės statyboms Baltarusijoje yra būtinas, kad ši šalis išsklaidytų abejones dėl projekto saugumo ir poveikio aplinkai. Todėl ši klausimą neabejotinai kelsime ir Washingtono viršūnių susitikime.

– JAV spaudoje apstu komentarų ir straipsnių apie tai, jog ES ant žlugimo ribos: nesuvaldomi pabėgėlių srautai, neatsigaunanti ekonomika. Ką pasakytumėte komentatoriams, kurie pranašauja neišvengiamą ES žlugimą?

– Kone kiekvieną iš krizių, su kuriomis susidūrė Europa, lydėjo kalbos apie ES žlugimą. Tačiau išbandymai atneša ne tik sunkumus, bet ir galimybes. Ekonominė ir finansų krizė privertė Europą atidžiau vertinti savo ekonomikos būklę, laikytis fiskalinės drausmės ir stengtis gyventi pagal išgales. Buvo sukurti nauji instrumentai, kurie padės išvengti panašios krizės pasikartojimo. Europos šalims pakako politinės valios sutelkti savo pajėgas – ir resursus – tam, kad pagelbėtų didžiausių finansinių sunkumų kamuojamoms šalims. Tai reiškia, jog Europos šalių įsipareigojimas bendromis jėgomis spręsti joms kylančias problemas nėra tušti žodžiai.

Tokio nusiteikimo ir gebėjimo dirbti kartu reikia ir sprendžiant pabėgėlių krizę. Tik šį kartą ES turi atremti išorinius iššūkius. To nėra viena valstybė negali padaryti vien tik savo jėgomis, todėl ši krizė kaip tik skatina ES susitelkti.

Vis dėlto, migracija dažnai nepagrįstai įvardijama kaip išimtinai Europos problema, tačiau tai – pasaulinis iššūkis, kuriam įveikti būtini bendri tarptautiniai sprendimai.

– Ar galima teigti, jog ES išeis iš šitos krizės stipresnė? Kada galima tikėtis krizės pabaigos?

– Ne tik migracijos krizė, bet ir Rusijos agresija Ukrainoje, Europos širdyje vykdomi teroro išpuoliai yra skausmingi priminimai, jog taika ir Europos saugumas – nėra duotybės.

Dėl to Europos Sąjunga turi išmokti ne tik kalbėti apie vertybes, bet ir imtis ryžtingų žingsnių joms ginti. Tai reiškia, jog turime išsaugoti principingą poziciją Rusijos agresijos atžvilgiu ir visomis priemonėmis remti Ukrainą, imtis kokybiškai naujo bendradarbiavimo tarpusavyje ir su tarptautiniais partneriais kovoje su terorizmu, užtikrinti išorinių ES sienų apsaugą, užkirsti kelius į Europą nelegaliems migrantams.

Europa turi tapti stipresnė jau dabar – tai viintelis kelias įveikti ją užklupusias krizes.

– Buvote Europos Komisijos narė, dabar esate nacionalinės valstybės vadovė, ar galėtumėte atsakyti, kas

2016 m. Europoje turi didesnius iššūkius – ES institucijų, ar ES valstybių vadovai?

– Iššūkiai visai Europai yra bendri, todėl ir spresti juos turime kartu. Europos žmonių saugumas ir gerovė yra visų – valstybių ir ES institucijų – interesas.

– Kaimynės Lenkijos Vyriausybė po teroro išpuolių Briuselyje pareiškė atsisakanti priimti pabėgėlius, nors buvusi Lenkijos Vyriausybė sutiko su ES nustatyta kvota. Ar gali būti, jog Lietuva irgi pasielgs taip pat? Kokia yra Lietuvos pabėgėlių kvota, ir kur juos numatoma įkurti?

– Lietuva įsipareigojo priimti 1 105 pabėgėlius per dvejus metus ir šio įsipareigojimo laikysis. Į mūsų šalį jau atvyko pirmieji iš Graikijos perkelti pabėgėliai. Kelis mėnesius jie praleis Pabėgėlių priėmimo centre, o vėliau persikels į vieną iš savivaldybių. Siekiame, jog į Lietuvą atvykę žmonės kuo greičiau įsilietų į visuomenę, pradėtų gyventi savarankiškai, mokytis ir dirbti.

Lietuva supranta savo atsakomybę padėti nuo karo bėgantiems žmonėms. Tačiau tai, kaip sėkmingai pabėgėliai integruosis mūsų šalyje, didele dalimi priklauso ir nuo jų pačių noro gyventi visavertį gyvenimą Lietuvoje.

– Dažnai griežtai kritikuojate Rusiją, bet neatrodo, kad sulaukiate palaikymo ir ypač iš Vakarų Europos valstybių vadovų, ar tik mes tos paramos nematome?

– Lietuva nekritikuoja Rusijos, bet įvardija daiktus jų tikraisiais vardais. Rusijos agresija Ukrainoje, Krymo aneksija, tarptautinių sutarčių laužymas, kibernetinės ir informacinės, oro antskrydžiai prieš civilius gyventojus Sirijoje išskleidė Europos šalių iliuzijas, dėl Rusiją valdančio režimo ir jo ketinimų.

Lietuva ir kitos regiono valstybės jaučia partnerių palaikymą. Rusijai taikomos tarptautinės sankcijos, o NATO vis daugiau investuoja į mūsų regiono saugumą. NATO viršūnių susitikime, kuris šią vasarą vyks Varšuvoje, drauge su kitomis regiono valstybėmis sieksime, jog Aljansas sustiprintų atgrasymo priemones, dislokuotų dar daugiau Aljanso karių ir kovinės karinės technikos.

Be abejo, šalies saugumą stipriname ir patys. Sukūrėme nacionalines greitojo reagavimo pajėgas, atnaujiname karinę techniką, o šiais metais tarnybą pradės antroji šauktinių karta, kurioje – jau daugiau nei 2 000 savanorių.

– Ar yra kažkas, ko norėtumėte paprašyti JAV lietuvių?

– JAV lietuviai turi labai gražią ir stiprią bendruomenę, kuri per visus okupacijos metus puoselėjo laisvės siekį, buvo mūsų ramstis sunkiausiu metu. Šiandien labai svarbu, kad išlaikytumėte tvirtą ryšį su Lietuva ir išliktumėte tokiais pat aktyviais mūsų šalies ambasadoriais, kokiais buvote iki šiol.

Kiekvienas lietuvis, kur jis begyventų, yra svarbus. Jūsų sėkmė yra visos Lietuvos sėkmė.

TELKINIAI

Rochesterio Nepriklausomybės dienos šventė pritraukė gausų būrį svečių (iš k.): Rochesterio Edvardo Gervicko lituanistinės mokyklos direktorė Aušra L. Clifford, Lietuvos garbės konsulas New Yorko valstijoje Rimas Česonis, Rochesterio LB valdybos pirmininkė Skirmantė Juodeikytė-Philippone, Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Rolandas Kriščiūnas, Janice Raspudic, Irmunda Bergoltz.

Šventinę programą atliko Simona Minns su kartu iš Bostono atvykusiomis muzikantėmis. Nuotraukoje (iš k.): Zahili Gonzales Zamora, ambasadorius Rolandas Kriščiūnas, Simona Minns ir Sagit Zilberman.

Rochesterio lietuviai džiaugėsi laisve

REGINA JUODEIKIENĖ

Rochesterio Lietuvių Bendruomenė (LB) New Yorko valstijoje jau antri metai Lietuvos Nepriklausomybės dieną mini šventiniu pokyliu.

Šiais metais šventė vyko kovo 5 dieną. Oficialią šventinę dalį pradėjo Rochesterio LB valdybos pirmininkė Skirmantė Juodeikytė-Philippone. Pirmininkė pasveikino susirinkusius ir pakvietė sugiedoti JAV ir Lietuvos himnus.

Lietuvos garbės konsulas New Yorko valstijoje Rimas Česonis pristatė garbų svečią iš Washington, DC – Lietuvos ambasadorių JAV ir Meksikai Rolandą Kriščiūną.

Ambasadorius savo pasisakyme kvietė pasidžiaugti reikšmingais Lietuvos pasiekimais, bet taip pat pabrėžė, nors Lietuva jaučiasi daug saugesne, tapusi Europos Sąjungos nare, tačiau, kad išsaugotų savo saugumą ir laisvę, privalo priimti atsakingus sprendimus savo politikoje. Įvykiai Ukrainoje, vienas iš tokių atvejų, rodantis, kad turime būti budrūs, stiprūs ir vieningi.

Šventinę programą atliko Simona Minns kartu su iš Bostono atvykusiomis muzikantėmis: Zahili Gonzales Zamora ir Sagit Zilberman. Jos pritarė Simonai skirtingais muzikos instrumentais. Simona pas mus jau lankėsi antrą kartą. Skambindama kanklėmis ji atliko lietuvių liaudies bei šiuolaikines lietuviškos estrados dainas. Antrą vakaro dalį Simona paskyrė šokių muzikai. Šokėjai linksmi sukosi pagal muzikos ritmą. Visų nuotaika buvo puiki!

Šventė pritraukė net per šimtą dalyvių. Išmokome džiaugtis Laisve.

Valstybės istorines datas visada turime prisiminti, apie tai kalbėti, nepamiršti.

Iškilūs Lietuvos vyrai ne šiaip sau pasirašė drąsų aktą už laisvą ir savarankišką valstybę. Jie tikėjo, kad ateinančios kartos sugebės vesti Tėvynę gerovės ir šviesos keliu! Šie žmonės visada liks mūsų tautos Didvyriais.

Esame dėkingi Lietuvos ambasadoriui JAV ir Meksikai R. Kriščiūnui už apsilankymą. Nuoširdų ačiū tariame ir Simonai Minns bei jos kolegėms. Renginį organizavo Rochesterio LB valdyba. Pagrindinį organizacinį darbą atliko Skirmantė J. Philippone ir Aušra L. Clifford. Ačiū joms už atsидavimą, energiją ir stiprybę.

Šventė pritraukė per šimtą dalyvių.

Redos Juodeikis nuotraukos

Dovana Nantucket salos lietuviams

„Bangelės“ šokėjos pasveikino susirinkusius į Nantucket salos Lietuvių Bendruomenės organizuotą Lietuvos Nepriklausomybės dienos šventę.

INGA PUODŽIUKYNIENĖ

Kovo 13 dieną Nantucket salos Lietuvių Bendruomenė (NLB) Massachusetts valstijoje susirinko paminėti Lietuvos Nepriklausomybės dienos.

Šventė prasidėjo šoku „Kepurinė“, kurį atliko NLB merginų lietuvių liaudies šokių grupė „Bangelė“. NLB pirmininkė Inga Puodžiukynienė pasveikino visus su mumis visiems svarbia švente ir supažindino su bendruomenės veikla per 2015 metus.

Taip pat susirinkusiuosius sveikino šventės garbės

Juozas Kazlauskas įteikia NLB pirmininkei Ingai Puodžiukynienei Lietuvių Fondo paramą „Banginuko“ šeštadienei mokyklai.

svečiai: Naujosios Anglijos JAV LB pirmininkė ir JAV Tarybos prezidiumo sekretorė Regina Balčaitienė, JAV LB Krašto valdybos vykdomasis pirmininkas Juozas Kazlauskas ir JAV LB Tarybos prezidiumo narė Rima Girniuvienė. J. Kazlauskas perskaitė JAV Krašto valdybos pirmininkės Sigitos Šimkuvienės sveikinimą ir nūdžiugino bendruomenės narius įteikdamas Lietuvos Fondo paramą Nantucket lietuviškai šeštadienei mokyklėlei „Banginukas“.

Šventę pratęsė Eugenijaus Dicevičiaus koncertas. Nantucket salos bendruomenė nuoširdžiai dėkoja šventės rėmėjams – Lietuvių Fondui ir Bostono apygardai.

Nepriklausomybės diena – išradingai ir linksmai!

Puikią programą parodė Dr. Vinco Kudirkos lituanistinės mokyklos šokių grupės „Varpelis“ jaunieji atlikėjai.

JURGITA JUKNYTĖ

Kovo 6-ąją Šiaurės New Jersey Lietuvių Bendruomenės apylinkėje vyko didelis ir smagus renginys – Lietuvos Nepriklausomybės dienos šventė. Šiemet buvo pasirinktas šūkis „Švęsk išradingai“, todėl ir šventėme taip, kad kiekvienam būtų smagu.

Idėjų nestokojanti renginio komanda išradingai papuošė salę – Lietuvos kontūrų formos ekrane žiūrėjome vaizdų montažą apie Lietuvos nepriklausomybės kelią. Brolis Pranciškus pakvietė visus bendrai maldai, o susirinkusiuosius pasveikino garbingi svečiai – Elizabeth miesto meras J. Christian Bollwage, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė ir Lietuvių Fondo atstovė Auksė Motto.

Apylinkės išdininkas Rimantas Bitėnas apžvelgė bendruomenės veiklą. Ypatingai gražiai buvo pagerbti lietuvių puoselėtojai. Dėkojant už pasiaukojimą visam būriui ilgamečių bendruomenės aktyvistų, iš kartos į kartą perduodančių meilę Lietuvai ir lietuviybei, buvo įteiktos vardinės rankų darbo atminimo dovanos – nedidukėje Lietuvos formos plokštelėje įrėmintos proginės lietuvių kalbai pagerbti išleistos euro monetos su užrašu „ačiū“. Šių puikių dovanų idėjos autoriai – Saulius Galavackas, Andrius Sprangauskas ir Andrius Stanionis. Apdovanotieji, apylinkės pirmininkės Laimos Liutikienės pakviesti pasidalinti savo sukaupta patirtimi, užtraukė dainą „Palinko liepa šalia kelio“. Jiems pritarė visa salė. Atsakydami vaikai ir jaunimas sudainavo Nepriklausomybės dienos šventės tradicine tapusią dainą „Žemėj Lietuvos“.

Linksmybės čia tik prasidėjo. Vaikai dalyvavo viktorinoje apie Lietuvą. Pasirodo, Šiaurės New

Šiaurės New Jersey LB apylinkės valdyba džiaugėsi puikiai pavykusi renginiu (iš k.): Arūnas Bazevičius, Dangulė Didžbalienė, Valė Ivanauskienė, Rimantas Bitėnas, Laima Liutikienė, Saulius Galavackas, Nijolė Klimik, Lina Benetis, Daina Petkevičienė.

Visam būriui ilgamečių bendruomenės aktyvistų už lietuvių puoselėjimą buvo įteiktos vardinės rankų darbo atminimo dovanos. Jurgitos Kalesnykienės ir Mariaus Vilemaičio nuotraukos

Jersey vaikai apie Lietuvą žino tikrai daug! Pirmieji teisingai atsakė į klausimus buvo apdovanoti tarptautinio projekto, kuriame dalyvavo ir lietuviai dailininkai, spalvinimo knygomis apie pasaulio miestus. Tuomet į sceną išėjo garsusis humoristų duetas – Algis Ramanauskas ir Rimas Šapauskas. Žiūrovai ne tik kvatojo iki ašarų, bet ir dainavo bei šoko kartu su šmaikščiais svečiais.

Šokių šios šventės metu buvo ir daugiau. Puikią programą paruošė Dr. Vinco Kudirkos lituanistinės mokyklos šokių grupės „Varpelis“ jaunieji atlikėjai, vadovaujami mokytojų Aušros Covalesky ir Jurgitos Kaščenos. Jaunimo grupės šokėjus ruošė Zita Poderienė ir Lina Giusti. Žiūrovams labai patiko šokėjų pasirodymas. O šventę vainikavusi „Hakerių polka“ tapo tikru pasisekimu, todėl ją teko pakartoti porą kartų – šoko ir atlikėjai, ir žiūrovai.

Po programos susirinkusieji vaišinosi Linos ir Alfredo Benečių bei šokėjų tėvėlių paruoštais gardžiais pietumis. Norintys galėjo įsigyti lietuviškų suvenyrų, rankdarbių ir skanėstų. Kiekvienas rado, kas jam tiko ir patiko. Žmonės neskubėjo skirstytis: bendravo, dalijosi gera nuotaika, mezgėsi naujos pažintys. Šauniai ir smagiai atšvęstos Nepriklausomybės dienos išpūdžiai išliks dar ilgam.

Nantucket salos Lietuvių Bendruomenė gausiai susirinko paminėti Lietuvos Nepriklausomybės dieną.

Atkelta iš 1 psl.

Vaikai ambasadoriui surengė spaudos konferenciją

Zara O. Philippone, 9 m.

- Ar Jūs mėgstate keliauti?
- Taip. Atostogų metu keliauju su šeima.

Matthew Clair, 11 m.

- Ar esate Amerikos pilietis?
- Ne.

Corie Jenkins, 12 m.

- Kokie Jūsų laisvalaikio pomėgiai?
- Žvejyba, bet labai seniai tai bedariau. Tiesiog trūksta laiko. Labai daug skaitau, nes iš knygų galima daug ko išmokti.

- Kokiomis kitomis kalbomis kalbate, išskyrus anglų ir lietuvių?
- Rusų, prancūzų, vokiečių. Norėčiau išmokti ispanų.

A. J. Mitchell, 10 m.

- Kokiam universitete mokėtės?
- Vadybos studijų programa Swedish Institute Švedijoje, Ekonomikos magistras Ohio universitete JAV, Europos Sąjungos studijos tarptautinių santykių Clingendael institute Olandijoje, Verslo informatikos bakalaurs Vytauto Didžiojo universitete Lietuvoje.

Pasibaigus šiai trumpai vaikų „spaudos konferencijai“ visi vaišinosi užkandžiais bei lietuvišku tortu.

Dėkojame ambasadoriui R. Kriščiūnui už nuoširdų pabendravimą su vaikais ir už dovanėles mokyklai – DVD ir knygas. Šis susitikimas tikrai neeilinis, ir, manau, paliko žymų pėdsaką kiekvieno vaiko atmintyje.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Lietuvos skautijos strategija 2015–2018 m.

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Rankose turiu dokumentą, „Lietuvos skautijos strategija 2015–2018 m.“, patvirtintą Lietuvos skautijos (LS) vadovų suvažiavime 2015 m. vasario 23 d. Šiame dokumente (kaip byloja jo pavadinimas) pristatoma Lietuvos skautijos veiklos strategija 2015–2018 m. laikotarpiui. Ten rašoma, kad organizacijos strategija yra kryptingas ilgalaikis organizacijos veiklos programavimas, numatantis kryptis stiprinti skautišką veiklą. LS misija atitinka pasaulinio skautų judėjimo misiją. Lietuvos skautijos misija yra prisidėti prie jaunų žmonių ugdymo ir ugdymosi, remiantis skautiškų vertybių sistema, siekiant kurti geresnį pasaulį, kuriame žmonės save realizuoja ir atlieka konstruktyvų vaidmenį visuomenėje. Dokumente ieškojau užuominų apie krikščionybę, apie religiją ar tikėjimą. Teradau, kad dalyvavimas skautuose padeda vaikams pažinti save ir tobulėti, mokytis tapti atsakingais, rūpestingais ir dvasingais žmonėmis.

Skyrelyje „Organizacijos vertybės“ primenama, kad skautų judėjimo moralinį pagrindą sudaro skautybės ikūrėjo Robert Baden-Powell suformuluoti elementai, bendri viso pasaulio skautams. Čia minimas skautų šūkis „Dievui, Tėvynei, Artimui!“, išreiškiantis pagrindines skauto pareigas. „Nors vertybės, išreikštos skautų šūkyje, įžodyje ir priesaikose, atlieka svarbų vaidmenį mūsų veikloje ir padeda kiekvienam nariui ugdytis, tačiau šie vertybiniai principai dažnai nėra pabrėžiami kalbant apie LS kaip organizaciją, aiškinant mūsų organizacijos veiklos principus ir darbo kultūrą“. Siekiant stiprinti organizacijos darbo kultūrą ir skleisti skautų veiklos principus visuomenei, strateginis planas siūlo pabrėžti penkias Lietuvos skautijai svarbias vertybes. Pastebima, kad visos šios vertybės yra vienodai svarbios, todėl nėra skirstomos prioriteto tvarka.

Lietuvių skautų sąjungos brolijos ir seserijos vadai. Pirmoje eilėje (iš k.): Lilija Gelažis, Albertas Kerelis – vyriausias skautininkas/brolijos vadas; Daiva Chuan – vyriausiojo skautininko pavaduotoja/seserijos vadė, Andrius Anužis; Antroje eilėje: Audra Rusinaitė, Kasandra Kulnys-Douglas, Audra Likanderienė, Vaiva Rimeika, Dalia Trakienė, Dainius Dumbrys, Jonas Gražys, Aras Galinaitis, Linas Kelečius ir Tauras Vebeliūnas.

LSS archyvo nuotraukos

LSS brolijos ir seserijos vadai ruošiasi X Tautinei stovyklai.

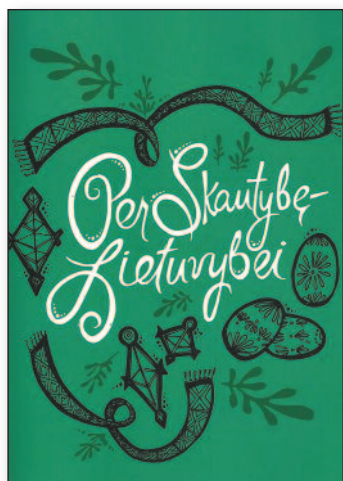
Atsakomybė – reiškia pažadų vykdymą, darbo atlikimą iki galo, savanorišką pareigų prisiėmimą organizacijoje ir t. t.

Pagarba – reiškia išklausyti skirtingas nuomones; nenuvertinti žmogaus už jo klaidas, leisti jam klysti ir tobulėti; mokymąsi spręsti konfliktus.

Tobulėjimas – reiškia savęs ir kitų ugdymą, dalijimąsi patirtimi, ugdymą pavyzdžiu, grįžtamąjį ryšį viens kitam.

Bendruomeniškumas – reiškia solidarumą, ryšį tarp kartų, bendradarbiavimą, vieningo įvaizdžio palaikymą visuomenėje.

Pilietiškumas ir tautiškumas – reiškia pagalbą artimui, istorijos pažinimo skatinimą, pagarbą kitoms tautoms Lietuvoje, tarptautinį pilietiškumą, demokratinį procesų pažinimą, tolerancijos ugdymą, taisyklingą kalbą bei rašybą.

**Per skautybę
– lietuvių
lietuvių
lietuvių**
Išėjimo skautų lietuviško
liaudies meno knyga
Knygą galite įsigyti
„Draugo“ krautuvėlėje.

Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.

VIS BUDĖSIME!

Rako stovyklos atnaujinimas
X Tautinės stovyklos 2018 m. namai
www.rakas.org

Pristatymas
balandžio 10 d., sekmadienį, 12:30–3:30 val. p. p.
Lietuvių dailės muziejuje
Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL.

Skaitykite „Draugą“ greičiau! www.draugas.org

Lietuvis viename prestižiškiausių pasaulyje – Harvardo universitete

ALGIRDAS ZAILSKAS

Ar kada pagalvojote apie studijas Harvarde? Išdirbęs beveik 7 metus advokatų kontoroje Vilniuje **Justinas Jarusevičius** nusprendė tobulintis toliau ir įstojo į vieną geriausių pasaulyje – Harvardo universitetą. Studentams čia dėl didelio mokslo krūvio neleidžiama dirbti, o į paskaitas visuomet reikia ateiti pasiruošus, nes dėstytojas bet kuriuo metu gali užduoti klausimą. Teisės magistrantūros studentas Justinas pasidalijo įspūdžiais iš Harvardo ir papasakojo apie savo profesijos aktualijas.

Dėstytojai bet kuriuo metu gali pašaukti vardu

Kiekvieną dieną į Harvardo teisės mokyklą (Harvard Law School) keliaujantys studentai privalo būti puikiai pasiruošę, nes didelė dalis paskaitų vyksta diskusijų forma. Tai reiškia, kad dėstytojas veda paskaitą, tačiau nuolat klausinėja studentų, kaip jie supranta dėstomą dalyką, kokią reikšmę turi vienas ar kitas reiškinys ir kaip jis susiformavo. Dėstytojas bet kuriuo metu studentą gali pakviesti vardu (taip vadinamasis „cold calling“) ir įtraukti į diskusiją. Justino teigimu, dėl šios priežasties universitete nuolat jaučiasi tam tikra įtampa, kita vertus, tai skatina mokytis, stengtis ir būti priešakyje. Harvardo teisės mokyklos dėstytojai pasižymi ypač aukšta kvalifikacija ir patenka į labiausiai pasaulyje cituojamų dėstytojų šimtuką.

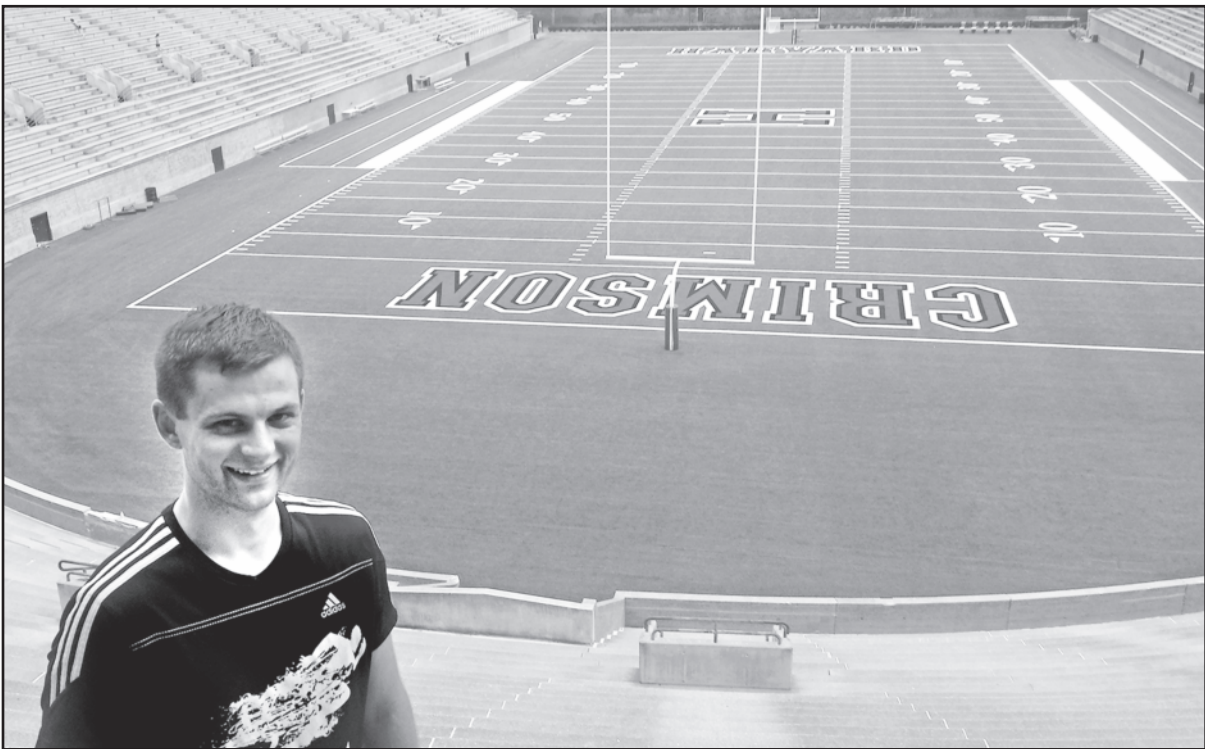
Teisės studijas Vilniaus universitete baigęs ir Austrijos bei D. Britanijos aukštosiose mokyklose tobulinęs Justinas pripažino, kad mokymo forma Harvarde stipriai skiriasi nuo lietuviškos. Lietuvoje mokslo disciplinos paprastai yra tiesiog dėstomos, o studentai klausosi.

Žinoma, vienas didžiausių JAV universitetų privalumų – finansavimas. Vien Harvardo universiteto kapitalo fondas sudaro 35 milijardus dolerių.

Įdomi tendencija – įmonės neturi laiko bylinėtis

Justinas specializuojasi įmonių valdymo ir komercinių ginčų sprendimų srityse. Studentas didelę dalį laiko skiria derybų mokslui ir džiaugiasi, kad Harvardas yra tikras „derybų lopšys“ – jo profesoriai mokėsi iš pačių šio mokslo pradininkų. Harvardo teisės mokykla yra pirmoji pasaulyje, kurioje derybos pradėtos dėstyti kaip mokslo disciplina.

Justinas pastebi, kad tiek JAV, tiek ir kitose pasaulio šalyje vyrauja įdomi tendencija. Darbuotojai tampa vis mobilesni, o įmonės (ypač dėl technologijų

Laisvalaikio mėgstantis bėgioti studentas išmynęs daugelį aplinkinių takų.

Asmeninio archyvo nuotraukos

įtakos) sprendimus turi priimti kuo greičiau. Visa tai daro įtaką ir teisiniam ginčams. Anksčiau, kilus konfliktui, verslo atstovai stengdavosi susitarti geruoju, o nepavykus susitarti, tiesos ieškojimas persikeldavo į teismus. Šiandien technologijos reikalauja greitų atsakymų, todėl įmonės siekia nešvaistyti laiko teismuose, o deda daugiau pastangų deryboms. Todėl vis dažniau konfliktai sprendžiami taip vadinamųjų arbitražų pagalba.

Pavyzdžiui, dėl produkto kokybės nesutariančios įmonės pasirenka po vieną teisėją. Šie du teisėjai išrenka trečiąjį, tuomet visi trys kartu sprendžia minėtą ginčą vadovaudamiesi sutartimis ir galiojančiomis teisės normomis bei priima sprendimą. Arbitražo sprendimai pripažįstami 150-yje pasaulio valstybių.

Derybų besimokantiems studentams Harvarde stengiamasi suteikti įrankius, kurie padėtų geriau išgirsti nesutariančias puses siekiant išvengti ilgo, brangaus ir dažnai karšto bylinėjimosi.

Pokyčiai vartotojams dažniausiai tik į gerą

Dar viena universitete dažnai aptariama tema – privataus kapitalo galios didėjimas. Verslai plečiasi, jungiasi ir nuolatos ieško būdų, kaip dar efektyviau dirbti žmonėms. Tuo tarpu valstybėms darosi vis sunkiau surinkti mokesčius. Kita vertus, verslo plėtra dažnai naudinga paprastiems vartotojams.

Pavyzdžiui, šiandien yra daug prieštarų nuomonių apie „Uber“ atėjimą į rinką. Dėl šios kompanijos plėtros daugybė taksi vairuotojų ir įmonių visame pasaulyje patiria didžiulę konkurenciją. Tačiau paprastas žmogus dabar tiesiog turi daugiau galimybių važiuoti pigiau. Justinas taip pat pastebi, kad šiandieniniai taksi verslo nuostoliai istoriškai nėra nauji ar kažkuo neįprasti. Prieš daugiau nei 100 metų prasidėjusi automobilių pramonė taip pat pridarė daugybę nuostolių tuometiniam žirgų ir brیکelių verslui, nes automobilius pradėjo gaminti ne vežėčių gamintojai.

Kokių pokyčių reikėtų Lietuvai?

Ilgijęs tarptautinės patirties Justinas pastebi, kad Lietuvos darbo rinka palyginus labai uždara. Tuo tarpu į Lietuvą dalį verslo operacijų perkėlusios tarptautinės kompanijos susiduria su kvalifikuotos darbo jėgos trūkumu. Justino teigimu, turime labai aiškiai atsakyti sau, kad dabartinis reguliavimas neatitinka poreikių ir Lietuva turi labiau atverti sienas užsienio talentams. Plūduriuoti ir kažko laukti negalima.

Baigęs studijas Harvarde (planuojama šių metų pavasarį) Justinas Jarusevičius keletą mėnesių ruošiasi padirbėti su moksliniu projektu Vokietijoje. Vėliau studentas planuoja grįžti į Lietuvą, tęsti darbą advokatų kontoroje ir išsilaikyti advokato licenciją.

Harvardo teisės mokyklos biblioteka.

Kartu su Justinu teisės magistrantūrą studijuoja maždaug 180 studentų iš 70 valstybių.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Sabonio sezonas NCAA baigtas Ar lietuvis pasuks į NBA?

Gonzagos treneriui M. Few (viduryje) kitąmet reikės ieškoti naujo pergalių recepto, nes D. Sabonis (d.), kartu su komandos vedliu K. Wiltjer (k.) greičiausiai pravers NBA duris ir bandys sekti tėvo pamintu taku.

Kai Gonzagos „Bulldogs“ gerbėjai jau tikėjosi išvysti savo numylėtinius NCAA „Kovo beprotybės“ finalo ketverte, netikėtai kelią užkirto Syracuse krepšinininkai. Domantas Sabonis surinko dar vieną neįtikėtiną dvigubą dublį, bet jo buvo negana. Syracuse „Orange“ sutramdė „buldogus“ aštuntfinalyje 63:60 (28:29, 35:31), o D. Sabonio sezonas baigtas.

Kovo beprotybės“ aštuntfinalis vyko Čikagoje, kurioje D. Sabonį palaikė gausi lietuvių bendruomenė. Dar prieš rungtynes aukštaūgis maloniai šnekučiavosi su tautiečiais ir sulaukė daugybės dėmesio. Bet palaikymas nepadėjo.

Likus žaisti 6 minutes po Domanto atkovoto kamuolio „Bulldogs“ dar pirmavo 57:48. Tačiau Syracuse komanda puolė ir likus žaisti 21 sek. atsidūrė priekyje 61:60. Blokavo paskutinį „buldogų“ metimą ir taip užtvėrė kelią ketvirtfinalio link.

D. Sabonis iki pertraukos pelnė vos 4 taškus. Tačiau „Bulldogs“ vedlys sužibėjo antrajame kėlinyje. Jis rungtynes baigė turėdamas 19 taškų (8/12 dvit., 3/4 baud.), 17 atkovotų kamuolių, rezultatyvų perdavimą, net 5 blokus, po 2 klaidas ir pražangas.

„Labai sunku, nes mes buvome kaip šeima. Mylėjome vienas kitą kaip broliai. Labai skaudu iškristi tokiu būdu“, – po pralaimėjimo graužėsi Domantas. Kitas „Bulldogs“ puolėjas Kyle Wiltjer surinko 23 taškus, o visa likusi komanda kartu įmetė vos 18 taškų.

„Nėra jokių pasiteisinimų. Jiems pritrūko pagalbos“, – atviravo „Bulldogs“ gynėjas, lietuvių kilmės Kyle Dranginis.

19-mečiui D. Saboniui tai buvo antrasis sezonas NCAA. Šiemet 209 cm ūgio puolėjas vid. per 32 minutes rinkdavo 17,5 taško ir sugriebdavo 11,7 atšokusio kamuolio ir atliko 1,8 rezultatyvaus perdavimo.

Iki balandžio 23 d. Arvydo Sabonio sūnus turės nuspręsti – dalyvauti NBA naujokų biržoje, ar Gonzagoje likti ir trečiajam sezonui. Labiau tikėtina, kad D. Sabonis bandys patekti į NBA. Naujokų biržoje jam prognozuojamas šaukimas pirmojo rato viduryje.

Pavardė – ir džiaugsmas, ir našta

Prieš kiek daugiau nei dešimtmetį Jungtinių Amerikos Valstijų spaudoje nuolat švietusi Arvydo Sabonio pavardė dabar žiniasklaidoje puikuoja ir vėl. Tiesa, šįkart ją ten talpina puikiai NCAA lygoje šiemet žaidęs ir dvigubus dublius vieną po kito skynęs Europos krepšinio legendos sūnus Domantas, jau kitąmet galintis praverti NBA duris. Pats jaunuolis neslepia, kad ant pečių nešti tėvo pavardę nėra lengva, tačiau būti siejamam su buvusiu Portlando „Trail Blazers“ krepšininku jam yra didelis džiaugsmas.

Domantas yra jauniausias iš trijų A. Sabonio sūnų. „Gonzagos Bulldogs“ komandoje rungtyniaujantis krepšininkas pripažįsta, kad nešti tėčio pavardę yra ir garbė, ir tuo pat metu didelė našta.

19-os krepšininkas gimė 1996-aisiais Portlande ir šiame JAV mieste praleido penkerius metus.

Nors pats D. Sabonis pripažįsta, kad tėvą aplenkti yra beveik neįmanoma, kaskart žengdamas į aikštę puolėjas siekia nusikratyti legendinio Europos krepšinio metamo šešėlio. „Nemeluosiu, kartais yra sunku, nes nemažai žmonių iš manęs tikisi kažko nepaprasto. Visi tikisi, kad man pavyks pavyti tėtį, kas, mano nuomone, yra neįmanoma. Tokie krepšininkai kaip jis randasi vieną kartą gyvenime“, – tikino D. Sabonis.

Anot „Bulldogs“ komandos vyriausiojo stratego Mark Few, D. Sabonis yra nenustygstantis kovotojas, pasirošęs susidoroti su bet kokiomis kliūtimis. „Jis savyje turi stiprų va-

riklį. Krepšininkui tai yra nuostabi dovana, – teigė „buldogų“ treneris. – Jis visada kovos aršiai, nesvarbu, kas lauktų priešaky. Domantas taip pat puikiai kovoja dėl atšokusio kamuolio ir kasdien geriau susipažįsta su savo galiybėmis.“

Gonzagos universiteto krepšinio komandos treneris taip pat pripažįsta, kad jauniausiam A. Sabonio sūnui kasdien sekasi vis geriau susitaikyti su žymios pavardės našta. „Nemanau, kad žmonės čia supranta, jog Sabonio pavardė Europoje yra tokia pat žymi, kokia Bird, Magic ar Jordan yra JAV, – toliau kalbėjo M. Few. – Greičiausiai Domantui tai užkrauna daugiau papildomos atsakomybės, nes žemynas neturi tiek daug žvaigždžių, kiek turime mes.“

D. Sabonis augdamas žinojo, kad jo tėvas yra garsus, tačiau žinomumo priežastį suvokė tik vėlesniame amžiuje. „Žinau, daug žmonių galvotų, jog meluoju, bet man jis – ne legendinis krepšininkas, o tik tėvas, – apie gyvenimą po vienu stogu su A. Saboniui kalbėjo puolėjas. – Labai geras tėvas.“

Savo kambariye Gonzagoje D. Sabonis laiko 1992-ųjų olimpinį žaidinių sportinę aprangą, kurią vilkėjo tėvas. 19-os Lietuvos krepšininkas taip pat turi dvejus rinktinės marškinėlius, o atvykęs į Gonzagą užsitikrino, kad jo apranga būtų pažymėta 11-u numeriu.

NBA trokšta D. Sabonio

„Bulldogs“ komandai NCAA „Kovo beprotybės“ baigėsi „Sweet 16“ etape, bet iki šio momento D. Sabonis spėjo suspindėti. 19,6 taško, 14,3 atkovojų kamuolio, 3,3 blokuoto metimo – tai vidutinė D. Sabonio statistika „Kovo beprotybės“.

JAV sporto žiniasklaidos galiūnas ESPN po tokių buvusio Malagos „Unicaja“ krepšininko pasirodymų padidino jo akcijų vertę. ESPN prognozuoja, kad šių metų NBA naujokų biržoje D. Sabonis turėtų būti pašauktas 14-uoju numeriu.

„Techniškas, talentingas, gerai kovoja dėl kamuolio. Nėra kito žaidėjo, kuris per ‘Kovo beprotybės’ taip gerai pasirodytų NBA skautams. Galbūt jis galėtų patekti ir į dešimtuką“, – rašė ESPN.

„NBA Draft“ prognozė D. Saboniui – 8-asis šaukimas, o „Draft Express“ – 19-asis.

Arvydo Sabonio sūnus Domantas turėtų būti kiekvieno NBA klubo taikiklyje, rašo krepšinio analitikas Kevin O'Connor. D. Sabonio žaidimą akylai išanalizavęs specialistas neslėpė, kad įžvelgė ir svarių trūkumų. Tačiau pliusų ir minusų sąrašą 19 metų 208 cm ūgio Gonzagos „Bulldogs“ vedlys turi gerokai daugiau teigiamų savybių.

„Energingas aukštaūgis, kuris tik pasirodęs aikštėje nustato rungtynių braižą. Kelią

į sėkmę grindžia jausmu, pozicijomis ir krepšinio pradmenimis“, – rašydamas lietuvių dosjė teigė K. O'Connor. Jis pabrėžė, kad D. Saboniui būtina pagerinti metimą nuo trijų taškų zonos ir sutvirtėti fiziškai, nes NBA galiūnai jį tiesiog stumdys kairėn ir dešinėn. Tačiau 18-ąjį NBA naujokų biržos šaukimą Lietuvos rinktinės aukštaūgiui prognozuojantis analitikas skyrė devynis pliusus.

1. Nesustojantis variklis. Stumdo si abejose aikštės pusėse. Turi aukštą krepšinio IQ. Natūraliai jaučia erdvę ir žaidimo ritmą. Sunkus varžovas.

2. Pažengę taškų pelnymo iš po krepšio įgūdžiai. Nuostabus kojų darbas. Gynėją laiko labai giliai. Naudoja staigius judesius, atmeta koją, kad apeitų varžovą, gąsdina varžovą.

3. Po krepšiu atakas baigia nuostabiai. Randa kelią dėjimui ir atakas baigia abejomis rankomis. Kantriai žaidžia ties ūseliais, pakankamai gerai priima kamuolį.

4. Laiku įkerta per žaidimą du prieš du. Gali sugauti kamuolį judesyje ir greitai surasti krepšį. Taip pat labai gerai stato siennele.

5. Patobulėję perdavimai. Gali sukurti lengvą derinį. Greitai priima sprendimus ir atsitiesia po klaidų.

6. Gerai pelno taškus pereidamas iš gynybos į puolimą. Bėga po krepšiu, veržiasi pirmiau gynėjų. Visada galima pasikliauti, kovojant dėl vietos ir grįžtant į gynybą.

7. Sensacingai kovoja dėl kamuolių. Žaidžia labai fizinį krepšinį. Visada užsiima geresnę poziciją dėl kamuolio.

8. Gynyboje pasitiki savo gebėjimais. Pasirengęs prasižengti. Kūnu žaidžia ties pražangos riba. Tvirtai ginasi po krepšiu. Turi labai stiprų kūną.

9. Gynyboje nuostabiai užsiima pozicijas. Solidus vikrumas judant į šonus perimetre. Mažai prasižengia.

D. Sabonis turėtų būti kiekvieno NBA klubo taikiklyje, tačiau pats krepšininkas dar nėra pareiškęs noro žengti į šių metų NBA naujokų biržą.

„Baltic Bros” – taip Houstono arenos švieslentėje buvo apibūdinti NBA rungtyniaujantys D. Motiejūnas ir J. Valančiūnas.

Dviejų lietuvių dvikova NBA

J. Valančiūnas (JV) ir Donatas Motiejūnas (D-Mo) penktą kartą stojo į tarpusavio dvikovą NBA aikštėje. Abu lietuviai gerino savo rezultatyvumo ir atkovotų kamuolių vidurkius. Vėl pranašėnis buvo Toronto „Raptors” vidurio puolėjas, bet vėl pergale džiaugėsi Houstono „Rockets” – 112:109.

J. Valančiūnas netgi pakartojo savo sezono atkovotų kamuolių rekordą – sugriebė net 18, iš kurių bent 8 puolime. Beje, „centras” buvo rezultatyvesnis ir gerokai agresyvesnis nei įprastai – pelnė 16 taškų, krepšį atakuodamas net 15 kartų (6/15 dvit., 4/6 baud.), kai daugiau metimų šį sezoną atliko tik syki. JV dar pridėjo 2 rezultatyvius perdavimus, 2 perimtus kamuolius, bloką, paskutinėmis akimirkomis gavo 6-ąją asmeninę pražangą, o aikštėje išbuvo 30 minučių.

Toks Jono žaidimas varė į nevirtį „Rockets” žvaigždę Dwight Howard, kuris dėl 6 pražangų aikštę paliko vos su 2 taškais ir 5 atkovotais kamuoliais per 23 minutes.

Kitoje barikadų pusėje D. Motiejūnas dvigubai viršijo savo taškų vidurkį – per 15 minučių įmetė 11 taškų (4/7 dvit., 1/1 trit.), atkovojė 3 kamuolius, atliko rezultatyvų perdavimą.

Tai buvo antroji NBA lietuvių dvikova šį sezoną. Pirmąją kovo 6-ąją Jono Kazlausko akivaizdoje Toronte laimėjo „Rockets”. J. Valančiūnas surinko dvigubą dublį (12 tšk., 10 atk. kam.), o po traumos tik atsigavęs D-Mo pasižymėjo 4 taškais ir 4 atkovotais kamuoliais.

Šios rungtynės buvo gerokai svarbesnės „Rockets”, kurie laviruoja ant atkrintamųjų varžybų aštuntuko ribos. Pergalė pastūmėjo Houstono komandą į septintąją Vakarų konferencijos vietą. Tuo tarpu „Raptors” tvirtai žygiuoja antroje Rytų konferencijos vietoje ir jau yra užsitikrinę vietą atkrintamosiose.

Kovo 25 d. Houstone vienas prieš kitą stojo J. Valančiūnas ir D. Motiejūnas po rungtynių nepraleido progos pasveikinti lietuvius su Šv. Velykomis ir palinkėti sveikatos bei vienybės.

„Su Šventomis Velykomis! Būkit sveiki, vieningi ir stiprūs. Tvirtų kiaušinių! Donatas ir Jonas.” J. Valančiūno „Facebook” nuotr.

„Raptors” gerbėjai siūlo J. Valančiūną mesti lauk

Jonas Valančiūnas dėl traumos praleido ketvėrias NBA rungtynes. Be lietuvių rungtyniaavęs Toronto „Raptors” klubas visas jas laimėjo, o Jonui vėlgi sugrįžus į aikštelę kanadiečiai pralaimėjo trejas rungtynes.

Kol lietuvis išsėjos, jo vietą sėkmingai užėmė kitas „Raptors” vidurio puolėjas Bismack Biyombo.

„Raptors” austruoliai jau pradėjo diskutuoti, kuris žaidėjas geresnis – visų prieš sezoną nuvertintas afrikietis, garsėjantis kieta gynyba, ar puolime naudingesnis, bet gynyboje žymiau prasčiau žaidžiantis J. Valančiūnas? Kai kurie jų įsitikinę – komanda ateitį turėtų sieti su afrikiečiu.

Lietuvio netektį jau pirmose rungtynėse Indianoje fantastiškai kompensavo atsarginis vidurio puolėjas, kuris pelnė 16 taškų ir sugriebė net 25 atšokusius kamuolius, iš kurių 9 – puolime. Tai – geriausi rodikliai jo karjeroje, o tiek kamuolių po krepšiu dar nebuvo sugriebęs joks kitas „Raptors” žaidėjas. Ankstesnis 24 atkovotų kamuolių rekordas priklausė Donyel Marshall. Šis afrikiečio pasirodymas įtikino jo gerbėjus, kad jis yra universalesnis žaidėjas nei J. Valančiūnas ir „Raptors” turėtų jį pasilikti net jei tai reikštų lietuvių netektį.

J. Valančiūnas tikrai geriau puola, gali mesti iš įvairių pozicijų, šiek tiek geriau atlieka perdavimus ir turi geresnes rankas. Visgi mažai kas gali pasiginčyti, kad B. Biyombo pranoksta lietuvių gynyboje. Tiesiog nėra ką lyginti.

Kovoiant dėl kamuolių abu krepšininkai yra beveik lygūs: lietuvis sugriebia 18,1 proc. visų galimų atšokusių kamuolių (11,6 proc. – puolime), o B. Biyombo atsilieka – jis sugriebia 17,3 proc. (10,8 proc. puolime). Tačiau iš Kongo Demokratinės Respublikos kilęs krepšininkas yra nepralenkiamas pagal gynyboje sugriebtus kamuolius – 30,1 proc., o uteniškis sugriebia 25,9 proc.

Nors statistika rodo, kad viską apskaičiavus, J. Valančiūnas visgi yra geresnis, jis nebūtinai yra tinkamiausias Toronto klubui. Lietuvis sunkiai dera su DeMar DeRozan abejojose aikštės pusėse. Šis nepasiriki pačia geriausia gynyba, kaip ir pats J. Valančiūnas, o puolime lietuvis visada nusileis „Raptors” taškų duetui – D. DeRozan ir K. Lowry.

Geriausiai J. Valančiūnas būtų išnaudojamas puolime. Jis puikiai meta, gerai dirba kojomis ir turi jėgos. Tačiau kamuolys jį pasiekia retai. Visas dėmesys yra nukreiptas į tritaškius svaidančius komandos snajperius.

Kyla klausimas, ar su padidėjusia alga ir NBA tendencija į mažesnius žaidėjus, J. Valančiūnas yra reikalingas „Raptors”? Galbūt B. Biyombo gynyba yra vertingesnė?

Vienintelis būdas, kuriuo Toronto klubas gali pasilikti afrikietį, tai atsisakyti J. Valančiūno arba/ir Terrence Rosso. Taip atsilaisvintų algų kepurė. Antras kelias – B. Biyombo liks komandoje už mažesnę atlyginimą. Jis puikiai sutaria su komandos vadovu Masai Ujiri, tačiau jam gali tekti likti Kanadoje tik tuo atveju, jeigu jis nusileis finansine prasme.

Nuo kito sezono įsigalios nauja J. Valančiūno sutartis, pagal kurią jis uždirbs apie 15 milijonų JAV dolerių per sezoną. Jo dubleriu tapusio afrikiečio B. Biyombo alga šiame sezone – 2,9 mln.

Kartu su J. Valančiūnu į NBA atėjęs B. Biyombo naujokų biržoje buvo pašauktas septintu numeriu, o lietuvis – penktu.

Dviejų gerų vidurio puolėjų turėjimas komandoje – malonus galvos skausmas „Raptors”, bet galiausiai gali tekti pasirinkti, kuris iš jų komandai reikalingesnis.

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Lietuva jau 12 metų yra NATO narė

Vilnius (Mano vyriausybė) – 2004 m. kovo 29 d. mūsų šalis tapo stipriausio pasaulyje gynybinio aljanso – NATO – nare. Narystė NATO yra Lietuvos saugumo politikos pagrindas. „Lietuvos narystės NATO 12-ųjų metinių proga sveikinu visus Lietuvos kariuomenės karius, krašto apsaugos sistemos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, kariūnus, savanorius, atsargos karius, Lietuvos kariuomenės kūrėjus, partizanus, šaulius ir visus Lietuvos žmones“, – sakė krašto apsaugos ministras Juozas Olekas. Būdama NATO nare Lietuva yra kolektyvinio saugumo sistemos, ku-

rioje pabrėžiamas sąjungininkų solidarumas, kolektyvinės gynybos garantijos, išsipareigojimas vieni kitiems, dalis. Lietuvos kariuomenė yra ir daugiau nei du milijonus karių turinčių NATO pajėgų dalis, pasirengusi ginti šalį kartu su visa tauta ir sąjungininkais. Naujausios apklausos duomenimis, maždaug 81 proc. Lietuvos gyventojų palankiai arba visiškai palankiai vertina Lietuvos narystę NATO. Renginiai, skirti NATO dienai paminėti, vyko skirtinguose kariuomenės daliniuose visoje Lietuvoje.

NATO gins Baltijos šalių oro erdvę

Vilnius (BNS) – NATO turi būti pasiruošęs Baltijos šalių oro gynybai, teigia Lietuvoje viešintis NATO Sąjungininkų pajėgų ir Jungtinių Valstijų pajėgų Europoje vyriausiasis vadas generolas Philip Mark Breedlove. „Baltijos šalių oro policija yra taikos meto misija, bet aš manau, kad Aljansas turi būti pasiruošęs oro gynybos misijai“, – po susitikimo su Prezidente Dalia Grybauskaite ir kariuomenės vadu generolu leitenantu Jonu Vytautu Žuku sakė P. Breedlove. Baltijos šalių oro policijos misija šiuo metu vykdoma iš Lietuvos ir Estijos – abeiose šalyse budi po sąjungininkų kontingentą su keturiais naikintuvais.

Domimasi nacių pagrobtais turtais

Vilnius (Diena.lt) – Imama tirti, kokias kultūros vertybes per karą naciai Lietuvoje pagrobė iš žydų. Tarpautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti sutarė imtis kelių didelių tyrimų. Komisijos pirmininkas Emanuelis Zingeris pasakojo, kad dar iki karo Alfred Rosenberg štabas tyrinėjo žydų organizacijose, bibliotekose, muziejuose sukauptas retenybes ir sudarinėjo jų sąrašus. „Todėl užsakėme papildomus tyrimus, juos atlieka ne tik užsienio specialistai, bet ir lietuvių tyrinėtojai.

Manau, kreipsimės ir į Vokietijos vyriausybę su paklausimu, nes abejonių dėl to negali būti“, – sakė E. Zingeris. E. Zingeris minėjo Nojaus Feigelmano knygoje „Lietuvos inkunabulai“ įvardytas retenybes iš Mato Strašūno viešosios žydų bibliotekos Vilniuje. „Yra aiškos nuorodos, kad šioje bibliotekoje buvo 4 inkunabulai hebrajų kalba, juos vokiečiai išsivežė. Inkunabulai išspausdinti 1475 metais viename Italijos mieste. Jų vertė yra neįkainojama“, – kalbėjo jis.

Rodys, kaip kasamas gintaras

Vilnius (BNS) – Turistams Lietuvoje žadama sudaryti unikali galimybė stebėti, kaip kasamas gintaras. Po beveik dvejų metų diskusijų pagaliau baigti rengti gintaro žvalgybos ir gavybos Kuršių mariose konkurso nuostatai. Paaiškėjo, kad konkursą laimėjusiai įmonei nebus leista iškasti ties Juodkrante marių dugne glūdincio viso gintaro – 5 iš 84 ha ploto ketinama palikti turizmo reikmėms. „Tai maža pergalė, nes iki šiol įvairių žinybų specialistai tvirtino, kad palikti dalį gintaro pažintinio turizmo plėtrai nėra galimybės. O dabar jau pradėjome rengti bendrą koncepciją, susijusią su Gintaro įlankos pritaikymu istoriniam pažinimui – galimybė plukdyti žmones į gintaro gavybos vietą laiveliais“, –

Gintaro kasykla Kaliningrado srityje. Baltai.lt nuotr.

sakė Kuršių nerijos nacionalinio parko direktorė Aušra Feser. Buvo atrastas vienas apie 112 tonų gintaro telkinys ties Juodkrante ir dar keturi perspektyvūs kitose vietose, iš viso – apie 350 tonų gintaro. Būtent Baltijos aukso gyslą, kurioje yra per 100 tonų gintaro, ties Juodkrante dabar planuojama leisti eksploatuoti.

Rusija provokuoja Japoniją

Maskva (BNS) – Maskva svarsto galimybę įkurti karo laivyno bazę Kurilų salose, kurias Japonija laiko savo teritorijos dalimi, nurodė Rusijos gynybos ministras Sergejus Šoigu. Per ministerijos posėdį S. Šoigu sakė, kad balandį į Didįjį Kurilų salų lanką bus pasiūsta karinių jūrų pajėgų ekspedicija, kurios pagrindinis uždavinys – ištirti galimybes ateityje

įkurdinti ten Ramiojo vandenyno laivyno pajėgas. Į kai kurias iš tų salų pretenzijas reiškia Japonija, kuri jas vadina Šiaurinėmis teritorijomis. Ginčas dėl salų trukdė abiem šalims pasirašyti taikos sutartį po Antrojo pasaulinio karo. S. Šoigu anksčiau paskelbė, kad Rusija tose salose dislokuos savo raketas.

Atstatydintas Ukrainos generalinis prokuroras

Kijevas (BNS) – Ukrainos parlamentas atstatydino generalinį prokurorą Viktorą Šokiną, kai šis esą atsisakė tirti korupcijos bylas ir mėgino dangstyti valstybės turto grobstymo atvejus. V. Šokinas buvo išpainiojęs į virtinę skandalų, sukėlusių nerimą Ukrainos sąjungininkėms Vakarų šalims, ir kurstė nepasitenkinimą tarp aktyvistų, kurie vadovavo Maidano revoliucijai, kuri 2014 metų vasarį nuvertė ankstesnę prorusišką admi-

nistraciją. Kritikai kaltino V. Šokiną nesugebant ištirti valstybės lėšų grobstymo, vykdyto nuverstą Prezidento Viktoro Janukovyčiaus vyriausybės pareigūnų, taip pat vilkinęs tyrimus dėl kai kurių prokurorų, kai buvo atskleista, jog jie savo namuose laikė didžiulius kiekius grynųjų pinigų ir deimantų. Įtariama, V. Šokinas taip pat dangstė valdančiajam režimui artimų asmenų korupcinius ryšius.

Mirė pamokslininkė Motina Angelica

Vilnius (Bernardinai.lt) – Hanceville, Alabamos valstijoje kovo 27 d., eidama 93-uosius metus mirė klarietė sesuo Angelica Rizzo, pasauliui žinoma Motinos Andželikos vardu. Motina Angelica buvo žinomiausia katalikė televizijos pamokslininkė. Ji 1981 m. įkūrė EWTN (Eternal Word Television Network) televiziją. Motina Angelica yra pasakojusi, kad ėmėsi kurti televiziją, turėdama kišenėje vos 200 dolerių ir nelabai žinodama, kaip tai daroma.

Mirė Motina Angelica. Religionandpolitics.org nuotr.

Per šią televiziją rodomos pokalbių laidos išgarsino Motiną Angelica visame pasaulyje. Jos vedamos laidos XX a. paskutiniame dešimtmetyje buvo rodomos ir per Lietuvos televizijas. Šiuo metu EWTN – didžiausia pasaulyje katalikų televizijos stotis. Anglų, ispanų, prancūzų ir vokiečių kalba transliuojamos programos pasiekia 250 mln. televizijos imtuvų 140 šalyse. EWTN televizijos programos parengiamos ištikimai laikantis Bažnyčios mokymo. EWTN veikia specialus teologijos skyrius, kurio darbuotojai

prižiūri, kad visos šios televizijos transliuojamos programos atitiktų Bažnyčios ir popiežių mokymą. Ši televizija transliuoja visas popiežių užsienio keliones. Televizijos veiklos 25-mečio proga popiežius Benediktas XVI Motinai Angelica įteikė apdovanojimą „Pro Ecclesia“. 1995 m. žurnalas „Time“ ją pavadino „įtakingiausia katalike JAV“. Motina Angelica yra viešai pareiškusi, kad turėjo Kūdikelio Jėzaus regėjimų. Nuo 2001 m. ji po insulto pasitraukė iš aktyvios veiklos.

Blogos naujienos suvažiavimo dalyviams

Washingtonas (BNS) – JAV Slaptoji tarnyba, atsakinga už prezidento ir kitų aukščiausio rango pareigūnų apsaugą, paskelbė, kad jokių ginklų nebus leidžiama įsinešti į liepą vyksiantį Respublikonų partijos nacionalinį suvažiavimą, atsisakydama nusileisti spaudimui po to, kai beveik 50 tūkst. žmonių pasirašė peticiją, reikalaujančią pakeisti nuostatą dėl šaunamųjų ginklų tame renginyje. Slaptoji tarnyba nutarė, kad šaunamųjų ginklų nebus leidžiama įsinešti į „Quicken Loans“ areną Clevelande, kur liepą bus renkamas Respublikonų partijos kandidatas į prezidento postą. Tačiau tinklalapyje Change.org paskelbta peticija, kurioje reikalau-

jama suvažiavimo dalyviams sudaryti galimybes turėti šaunamųjų ginklų tame komplekse, argumentuojant, kad tai padėtų apsaugoti žmonių gyvybes užpuolimo atveju, per kelias dienas pasirašė 47,9 tūkst. žmonių. Vis dėlto Slaptosios tarnybos atstovas Robert Hoback savo pranešime pabrėžė, kad per suvažiavimą vieninteliai ginkluoti žmonės bus jos agentai. Šaunamųjų ginklų turintys asmenys nebus praleisti per iš anksto nustatytą išorinį patikros postą, net jeigu jie turėtų bilieta į tą renginį. Respublikonų nacionalinio suvažiavimo dalyviams įsinešti šaunamųjų ginklų Slaptoji tarnyba uždraudė 2012 m.

VERSLO NAUJIENOS

Vokiečiams pinigai svarbiau už viską

Dalies vokiečių politikų reiškiamas reikalavimas aktyviau bendradarbiauti su Rusija ir švelninti ekonomines sankcijas sulaukia atgarsio Europos Parlamente (EP). Kai kurie EP Žemės ūkio komiteto nariai įsitikinę, kad Europos Sąjungai ir Rusijai būtina atgauti pasitikėjimą, nes konfrontacijos politika neveda niekur.

EP Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos nariai pritaria įvykusiam Bavarijos ministro pirmininko, buvusio Vokietijos federalinio žemės ūkio ministro Horst Zyhofer susitikimui su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu aptariant ekonominių sankcijų švelninimo tarp ES ir Rusijos galimybes. Jie vadina tai gera iniciatyva.

Anot europarlamentarų, Europa ir Rusija turėtų dirbti kartu, užuot tai kiusios viena kitai sankcijas – konfrontacijos politika niekur neveda: ES jau antri metus blokuoja tam tikrų paslaugų ir produktų eksportą į Rusiją, o Rusija boikotuoja daugelį ES žemės ūkio produktų.

„Šiuo metu sankcijos (kartu su pabėgėlių srautu) yra vienas iš didžiausių socialinių-ekonominių ir geopolitinių iššūkių, tenkančių Bavarijai (...) Mes visiškai remiame Zyhofer misiją. Jo pareiškimas yra toks pats, kokį mes, kaip EP Žemės ūkio komiteto nariai ir ES-Rusijos delegacijos Europos Parlamente nariai, kartojame: reikia kalbėtis su Rusija, atgauti pasitikėjimą ir kuo greičiau sušvelninti šias sankcijas“, – skelbia minėtosios frakcijos nariai.

Anot jų, naujausias sankcijų pratęsimas tapo dideliu smūgiu visos Europos ūkininkams ir žemės ūkio verslui. Rusijos boikotas sukėlė kainų kritimą ir kiaulininkystės krizę. Žemės ūkio kainos sudavė smūgį ir kitiems ūkininkams – pieno gamintojams, vaisių, daržovių augintojams. Kitų rinkų paieškos, kurias skatina Europos Komisija, kol kas nepadėjo sušvelninti krizinės situacijos.

„Daugelis Europos žemės ūkio sričių šlubuoja dėl ES ekonominių sankcijų Rusijai, priešingai nei JAV, kurios paskelbė politines ir finansines sankcijas tik tam tikriems Rusijos gyventojams ar institucijoms. JAV aviacijos, mašinų pramonė ir toliau eksportuoja į Rusiją – tiesiogiai ir ne. Amerikiečiai ir rusai kartu skraido į Tarptautinę kosminę stotį“, grindžia savo požiūrį europarlamentarai.

Jie mano, kad Vakarų vadovų antirusiška retorika ir Europos Parlamento narių susitelkimas ties Maidano problema turėtų baigtis, nes europiečiams svarbiau turėti pašonėje draugišką kaimyną nei priešą.

Anot vieno komentatoriaus, Europos Sąjunga turėtų atstovauti daugumos, o ne triukšmingosios mažumos (Lenkijos ir Baltijos šalių) interesams. Kito manymu, Lenkijos ir Baltijos regiono, kuriame gyvena apie 40 mln. gyventojų, neteisinga vadinti mažuma, o ES nuolaidžiavimas Rusijai skatins jos agresyvią politiką Baltijos šalių atžvilgiu.

„Mūsų ūkis“

Amerikiečiai augintiniams netaupo

JAV vartotojų išlaidos naminiams augintiniams 2015 metais viršijo 60 mlrd. JAV dolerių, pasiekusios naują rekordą, rodo Amerikos zoologijos prekių gamintojų asociacijos (APPA) duomenys.

Vien išlaidos gyvūnams skirtoms paslaugoms, įskaitant kailio priežiūrą, vedžiojimą ir viešbučius, padidėjo 12 proc. iki 5,4 mlrd. JAV dolerių. APPA prognozėmis, šiemet išlaidos tokioms paslaugoms padidės 6 procentais.

Šių išlaidų augimą skatina dvi amžiaus grupės – pokario karta, kuriai ne visada užtenka jėgų naminiams augintiniams savarankiškai prižiūrėti, ir gimusieji XX amžiaus pabaigoje, kuriems dėl gyvenimo būdo tam trūksta laiko.

Tačiau amerikiečiai ėmė pirkti mažiau naminių gyvūnų – 2015 metais išlaidos augintinių įsigijimui smuko 1,4 proc. iki 2,1 mlrd. JAV dolerių. Spė-

Naminiai gyvūnai gyvena vis geriau ir ilgiau.

„Facebook“ nuotr.

jama, kad šiemet šios išlaidos sumažės trečius metus iš eilės.

Viena iš šių išlaidų mažėjimo priežasčių yra vidutinės naminių augintinių gyvenimo trukmės ilgėjimas.

BNS

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų kovo 30 d.)	
1 USD (JAV doleris) – 0,89 €	
1 AUD (Australijos doleris) – 0,67 €	
1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €	
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,28 €	
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,60 €	

Milijonai kinų gers lietuvišką pieną

Laukiama atsiveriant milžiniškos rinkos lietuviškiems pieno produktams.

AP/Scanpix nuotr.

Lietuvos Respublikos ministrui pirmininkui Algirdui Butkevičiui viešint Kinijoje, buvo priimtas sprendimas suteikti reikiamus sertifikatus lietuviškiems pieno produktams. Lietuva sertifikatų turėtų sulaukti jau šią savaitę.

Pernai Kinijoje buvo pasirašytas trišalis protokolą dėl veterinarinių ir higienos reikalavimų, kurie bus taikomi pieno produktams eksportuojamiems iš Lietuvos į Kiniją.

„Nuo 2015 m. lapkričio abi šalys jau buvo sutarusios dėl bendrų reikalavimų, kuriuos turės atitikti lietuviški pieno produktai. Buvo apibrėžtos abiejų šalių kontrolės institucijų atsakomybės ir pareigos, nustatyti bendrieji ir specialūs reikalavimai eksportuojamų gyvūnų sveikatos ir pieno produktų saugos ir kokybės kontrolei. Būtent šie reikalavimai perkelti į atitinkamus eksporto sertifikatus – pagrindinius dokumentus, kurie leidžia eksportą“, – sako premjeras Algirdas Butkevičius.

Didelės reikšmės derybų eigai turėjo premjerų dvišaliai susitikimai ir institucijų atstovų bendradarbiavimas bei pernai vykę Kinijos ekspertų auditai Lietuvos gyvulininkystės ir pie-

nininkystės ūkiuose, pieno perdirbimo įmonėse ir laboratorijose.

Veterinarijos tarnybos vadovas Jonas Milius teigė, kad gavus sertifikatus, įmonėms nebebus kliūčių gabenti produkciją į Kiniją. Anot jo, balandį pieno perdirbėjai ketina vykti į maisto parodą Kinijoje ir ieškoti konkrečių partnerių.

„Kinijoje vyks paroda ir žinau, kad pienininkai ruošiasi dalyvauti. Jie vis klausė, kada pagaliau bus sertifikatai“, – sakė J. Milius.

Anot jo, premjero vizitas turėjo išjudinti pieno produktų eksporto į Kiniją klausimą, nes buvo užtrukęs derinimas. „Buvo likę biurokratiniai klausimai“, – patikslino J. Milius.

Lietuva jau keletą metų bandė gauti leidimus vežti pieno produktus į Kiniją. Šalis buvo patekusi į Kinijos nemalonę, kai 2013 metų rugsėjį Prezidentė D. Grybauskaitė Vilniuje susitiko su Tibeto dvasiniu vadovu Dalai Lama. Po to derybos su Kinija buvo sustojusios, kol pernai vasarį Pekinas išplatino pareiškimą, kad vėl yra pasirengęs plėtoti gerus santykius.

„Draugo“ info

Vilnius – vienas pigiausių miestų

Vilnius yra vienas iš pigiausių Europos miestų praleisti savaitgalį, tokius duomenis skelbia „Post Office Travel Money City Costs Barometer“. Pavyzdžiui, kavos puodelis čia kainuoja tik 1,70 dolerio.

Naujausioje „Post Office Travel Money“ apžvalgoje nurodomi pigiausi Europos miestai, kuriuose galima atsikvėpti savaitgalį. Aštuntame kasmetiniame tyrime 35 Europos miestai apžvelgiami pagal dvylika kriterijų, susijusių su atostogomis, tokius kaip trijų dalių vakarienė dviem įskaitant ir gėrimus, dviejų naktų apgyvendinimas trijų žvaigždučių viešbutyje, kelionės ir miesto įžymybių apžiūrėjimo išlaidos, kavos puodelio, alaus bokalo kainos ir kt.

Miestuose teikiamų paslaugų kainas, paskačiuotas remiantis kovo 10 d. valiutų kursais, pateikė kelionių agentūros. Apgyvendinimo kainos nurodytos remiantis „Hotels.com“ gauta informacija.

„Post Office Travel Money“ taip pat paskelbė patogią internetinę priemonę, kuria vadovaujantis vartotojai gali paskačiuoti, kiek pinigų jie gali iš-

leisti kelionės ir savo pasirinktą miestą metu. Keliautojai galiulyginti kelionių ir apgyvendinimo išlaidas atskiruose miestuose, taip pat sugretinti su vidutinėmis pasaulinėmis minėtų paslaugų kainomis.

Tarp trylikos pigiausių Europos miestų praleisti savaitgalį pats ekonomiškiausias miestas, „Post Office Travel Money“ duomenimis, yra Varšuva – čia savaitgalio kelionei tektų pakloti vidutiniškai 163 JAV dolerius. Antroje vietoje atsidūrė Vilnius – 166 JAV doleriai. Toliau pagal pigumą rikiuojasi Budapeštas (177 doleriai), Ryga (190 dolerių), Krokuva (191 doleris), Lisabona (194 doleriai), Dubrovníkas (197 doleriai), Praha (204 doleriai), Maskva (210 dolerių), Atėnai (214 dolerių), Talinas (230 dolerių), Strasbūras (243 doleriai). Sąrašą vainikuoja Lilis, Prancūzija, (245 doleriai), – čia, palyginimui, kavos puodelis kainuoja 3,07 dolerio.

Tačiau kalbant apie kavą – puodelis geros kavos milijonierių pamėgtame San Marine – vos pusė euro.

„Draugo“ info

PO DIEVO SPARNU

Kun. Rimantas Gudelis – Lietuvos patriotas ir kultūros puoselėtojas

Kun. dr. Rimantas Gudelis gerai pažįstamas Čikagos lietuviams, kur patarnaudamas lietuvių parapijoms jis praleido apie 8-erius metus. Kunigas Rimantas – didelis Lietuvos patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas, niekada neišsiterko savo kunigiškose pareigose. Kaip Vaižgantas ar Maironis jis stengiasi gaivinti lietuvišką kultūrą. Be tarnystės Amerikos ir Lietuvos parapijose kunigas organizavo įvairius projektus: Bistrampolio dvaro Panevėžio raj. atstatymą ir panaudojimą neeiliniams kultūriniams renginiams, lietuvių tremtinių kapelių tvarkymą Rusijoje, Mindaugo paminklo Latvijoje statybą. Kunigas yra gerai žinomas Murmansko bei Sankt Peterburgo tikintiesiems, kuriuos iki šiol lanko, ap rūpina sakramentais, brandina bendras kultūrinės idėjas. Šiuo metu dvasininkas aptarnauja Salamiesčio ir Antašavos parapijas Panevėžio vyskupijoje. **Kun. Rimantas Gudelis** sutiko pasidalinti su „Draugo“ skaitytojais apie savo nuveiktus darbus ir tarnystes.

– Amerikoje praleidote apie 8-erius metus. Kokie prisiminimai, ko čia pasisėmėte, ko išmokote?

– Amerikoje praleisti metai man davė labai daug. Apie 1990 metus pradėjau pas jėzuitus studijuoti anglų kalbą. Pirmiausia šv. Kryžiaus bažnyčioje patarnavau Back of the Yards rajone (dabar lietuvių tame rajone nebėra). Praėjus kuriam laikui buvau pakviestas dirbti lietuvių sielovadoje Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke ir ten darbavausi nuo 1997 iki 2002 metų. Netoli University of Chicago yra Katalikų teologinė unija, kur joje aš ir įgijau praktinės teologijos magistro laipsnį ir apgyniau teologijos bei tarpkultūrinių santykių daktaratą. Universitete mokėsi studentai iš 50-ties vastybių, tad galėjau susipažinti ne tik su naujais žmonėmis, bet ir su jų šalių nepaprasta kultūros įvairove. Dirbdamas Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje susipažinau su išeivijos kultūra, jos rūpesčiais, darbais. 1990–1997 metais į Ameriką plūstelėjo trečioji emigracijos banga. Teko nemažai dirbti su naujai atvykusiais lietuviais, nes kurį laiką buvau vienintelis kunigas iš Lietuvos, po to atsirado daugiau kunigų. Tas laikotarpis buvo labai įdomus. Norint pilnu krūviu dirbti parapijoje ir mokyti reikėjo labai save disciplinuoti, taupyti laiką, dirbti, tas ir dabar padeda netinginauti.

– Jūsų iniciatyva buvo išgelbėtas Bistrampolio dvaras Panevėžio raj., kuris šiuo metu tapo ne tik turistų lankymo objektu, bet ir Panevėžio krašto kultūros židiniu. Kas Jus paskatino imtis šios veiklos?

– Grįžus iš Amerikos buvau paskirtas Panevėžio katedros klebonu, kur dirbau dvejus metus. Čia irgi buvo labai įdomi veikla. Buvau vienintelis dvasininkas Lietuvoje, mokantis savo trims darbuotojams atlyginimą už pastoracinę veiklą. Čia buvo daug aktyvaus jaunimo. Rengdavome stovyklas, akademijas, įvairius renginius, koncertavome ant Katedros laiptų. Buvo šviesus gyvenimo laikotarpis. Pasirūpinti Bistrampolio dvaru nusprendė prieš penkerius metus. Tiesą sakant, nežinojau, ką su juo daryti, bažnyčia neturėjo pinigų, dvaras griuvo, nebuvo net stogo.

2003 metais, kai Panevėžys šventė savo 500 metų jubiliejų, surengėme minėjimą, per kurį užsiminėme apie Bistrampolio dvarą. Kad dvaras galėtų priimti žmones, reikėjo surengti 1 000 talkadienių. Į talką buvo įtraukti Katedros savanoriai, kariškiai, moksleiviai. Įvyko pirmasis Bistrampolio festivalis, kuriame dalyvavo apie 5 000 žmonių. Nuo to karto jau 13 metų rengiame Bistrampolio festivalius. Ir nepaisant mano kitų kunigiškų tarnysčių, Bistrampolis tapo neatskiriama mano gyvenimo dalis. Dar man būnant Katedros klebonu, Bistrampolis buvo atiduotas Panevėžio katedrai su sąlyga, kad Bažnyčia čia įkurs kultūros židinį. Per penketą metų Bažnyčiai to nepavyko padaryti, tad šį dvarą įsigijo VŠĮ Jaunimo integracijos galimybių centras ir per jį mes vykdėme savo viešąją veiklą.

– Kaip užsimezgė Jūsų ryšiai su Rusijos tikinčiaisiais?

– Po tarnystės Panevėžio katedroje teko išvažiuoti į Rusiją. Ėjau Sankt Peterburgo seminarijos rektoriaus pareigas. Seminaristai buvo įvairių kultūrų – lenkai, lietuviai, rusai, armėnai, ukrainiečiai, moldavai, turėjome net vieną jakutų tautybės žmogų. Po dvejų metų teko grįžti į Lietuvą. Buvau paskirtas Kupiškio Kristaus Karaliaus parapijos klebonu, bet tuo pačiu nepalikau Rusijos lietuvių. Dažniausiai vykdavau į Sankt Peterburgą. Paskutinės lietuviškos šv. Mišios Peterburge buvo aukotos 1924 metais, po to kunigas ištremtas į Solovkus. Šv. Mišių auka čia atsinaujino, kai 2005 metais aš atvykau į Peterburgą. 10 metų vykau į Peterburgą savomis lėšomis. Su Rusija taip pat pradėjome įvairius kultūrinius projektus. Bistrampolyje koncertavo garsi romansų ir pravoslavų giesmių interpretuotoja Jevgenija Smoleninova, R. Korsakovo simfoninis orkestras, Murmansko ansamblis „Lietuva, Sankt Peterburgo garsi dailininkų grupė „Mitky“ rengė plenerus. Teko bendradarbiauti su LR diplomatinėmis atstovybėmis Rusijoje, ten prisidėti prie lietuvių kultūros puoselėjimo. Paskutinis projektas buvo skulptoriaus Adžio Teresiaus dievdirbystės darbų parodos atidarymas Murmansko kraštotyros muziejuje.

– O kaip gimė idėja tvarkyti Sibiro lietuvių kapavietes?

– Jau kelintus metus iš eilės lietuvių kapų Sibire tvarkymą koordinuoja organizacija „Misija Sibiras“. Kiekvienais metais yra organizuojamos jaunų žmonių grupės, kurios vasarą atvyksta į tremties vietas tvarkyti ten palaidotų lietuvių kapų. Nors ši iniciatyva yra graži, bet jaunimui pavyksta sutvarkyti tik nedidelę dalį kapelių. Mano idėja buvo įtraukti vietinius lietuvius iš Irkutsko, Novosibirska, Altajaus krašto, Krasnojarsko ir paskatinti juos užsiimti šiuo kilniu darbu. Buvo lietuvių bendruomenės susirinkimas ir jie paprašė, kad kapelionas koordinuotų šiuos darbus. Jau trečiai metai tenka prisidėti prie šio projekto, kai vietiniai gavę labai kuklias lėšas šeštadienį ar sekmadienį susirinkę organizuoja talkas. Jie tam darbui turi rei-

Kryžiaus šventinimas Irkutske.

Asm. albumo nuotr.

kalingus įrankius, žino kaip tą daryti, pasikviečia į talką ir vietinių gyventojų. Per tuos dvejus metus esame prisiėmę ir sutvarkę apie 80 lietuviškų kapelių.

– Žinau, kad esate prisidėjęs prie karaliaus Mindaugo paminklo Latvijoje Agluonos mieste atsiradimo. Būtų įdomu sužinoti šią istoriją?

– Pažįstu daug diplomatinio rango žmonių, o vienas iškiliausių Lietuvos diplomatų yra Ričardas Degutis, dabartinis mūsų ambasadorius Latvijoje. Su juo kartu mes dirbome Sankt Peterburge. Kartą sulaukiau ambasadoriaus skambučio, ir jis manęs klausė, kas galėtų prisidėti prie Lietuvos karaliaus Mindaugo paminklo statybos Agluonoje. Aš įsijungiau į šio paminklo statybos projektą. Kartu su ambasado-

riumi daug prisidėjo prie paminklo atsiradimo. Priminsiu „Draugo“ skaitytojams, kaip Mindaugas yra susijęs su Latvija. Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė plėtėsi ne tik per užkariautas žemes, bet ir per santuokas. Yra viena istorinė versija, kad Mindaugas vedė Mortą ir taip įžengė į latgalių teritoriją. Jie turėjo du vaikus-Ruklį ir Ruikį, priėmė krikščionybę, statė bažnyčias Vilniuje bei Agluonoje. Dėl Mindaugo atvirumo Vakarų kultūrai, krikščionybės priėmimo, Daumantas ir

Vaišvilkas susiorganizavę jį nužudė. Ir greičiausiai tai įvyko 1263 metais Agluonoje. Agluonoje jis yra palaidotas. Praeitais metais paminklas Mindaugui Agluonoje buvo atidengtas ir pašventintas.

– Ir pabaigai, ką palinkėtumėte „Draugo“ skaitytojams?

– 1991m., kai atvykau į Ameriką, dienraštis „Draugas“ buvo mano pirmasis žinių šaltinis, kelias į Amerikos kultūrą. Prisimenu vyr. „Draugo“ redaktore Danutę Bindokiene, su kuria gražiai bičiuliuomės. Noriu palinkėti „Draugui“ ir „Draugo“ skaitytojams puoselėti lietuvišką kultūrą, saugoti mūsų krikščioniškas lietuviškas šaknis ir niekada neužmiršti tėvynės Lietuvos.

Kalbėjosi **Renata Žiūkaitė**

CHIRURGAI PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA Center for Health 1200 S. York, Elmhurst, IL 60126 Tel. 331-221-9004	VIDAUS LIGOS EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C. VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS Kalbame lietuviškai 6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6 Chicago, IL 60638 Tel. 773-229-9965 Valandos susitarus
DANTŲ GYDYTOJAI	
DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA 9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL Tel. 708-598-8101	EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai 4647 W 103 St, Oak Lawn, IL 25 E Washington, Ste 1121, Chicago, IL Tel. 708-422-8260
SKAUSMO GYDYMAS	
DR. RENATA VARIAKOJYTĖ SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ 7600 W. College Drive Palos Heights, IL 60463 Tel. 708-361-5550 Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas	AKIŲ LIGOS ARAS ŽLIOBA, M.D. AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA 219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435 Tel. 815-741-3220
ADVOKATAI	
Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 Tel. 773-582-4500 Valandos susitarus	
Remkime Draugo fondą www.draugofondas.org	

„Mūsiškiai”: estradinis šou – įspūdžiui sudaryti, ne istorinei tiesai atskleisti (VII)

Tęsinys iš kovo 29 d.

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Žudikai

Pasakysiu atvirai: kai skaičiau knygą, Efraimo Zuroffo pasisakymai apie lietuvius iš pradžių man atrodė, vadinkim, nelabai mandagūs. Sakysim, jam atrodė visiškai normalu atvykus į svečius ramiau-siai pareikšti, kad lietuviai žydams yra tiek nusikal-tę, kad, dalies jų nuomone, „jeigu ant Lietuvos nu-kristų atominė bomba, to būtų negana” (168 p.).

Kokį įspūdį toks pareiškimas sukelia lietu-viams? Ir ko tada galima tikėtis iš lietuvių ir žydų santykių, jeigu tokie nusistatymai traktuojami ne kaip nusišnekėjimas, bet kaip tam tikros dalies žydų pozicija, verta pristatyti knygoje, pretenduojančio-je brėžti gaires lietuvių ir žydų bendradarbiavimo perspektyvai?

Pats Zuroffas čia pat priduria, kad jis manęs ki-taip: „nusikaltėliai privalo atsakyti už savo nusikalti-mus, bet jų vaikai ir anūkai negali būti kaltinami”. Aš su juo sutinku.

Sutinku ir su kitu jo teiginiu: „Jeigu norite su-sitaikyti su praeitimi, turite priimti ją tokia, kokia ji buvo, o ne padailintą, dezinfekuotą jos versiją. Pri-imti faktus tokius, kokie jie buvo. Tai jūsų pareiga sau, savo šaliai. Ne man”.

Būtent dėl šios priežasties ir ėmiausi šio ilgo straipsnio, ėmusio iš manęs žymiai daugiau laiko ir pastangų, negu paprasta knygos recenzija būtų rei-kalavusi. Kadangi supratau, kad tokia knyga, kokia parašyta, negali paaiškinti istorinės tiesos nei lie-tuviams, nei pasitarnauti geresniam žydų ir lietu-vių tarpusavio susipratimui. Per daug klaidų, per daug faktų painiavos, per daug neišmanymo.

Bet keistas dalykas: juo toliau skaičiau, juo la-biau ėmiau suprasti Zuroffo požiūrį. Pamačiau, kad jis tik iš pirmo žvilgsnio atrodo visąžinis įžūlus rėksnys, kaip jis prisistato kai kuriose knygos vie-tose, kartais matomas televizijos reportažuose ar pa-teikiamas spaudos pranešimuose. Supratau, kad nėra visiškai taip. Kad iš tiesų jis yra pamaldus, nuo-širdžiai jautrus savo tautos skausmui, savo tautos aukų atminimui žmogus.

Dar daugiau. Net ir Zuroffas žino ne viską. Ir jo garbei reikia pažymėti, kad nebijo to pripažinti: „Aš pats daug ko nežinojau, daug naujų dalykų atradau per šią kelionę. Suvokiau, kokia maža jūsų šalis. Jūs paprasčiausiai nepajėgiate padaryti to, ko iš jūsų rei-kalavau nuo pat pradžių”. (282 p.)

Kitur Zuroffas sako: „Buvau nustebeš, kiek daug tirdami Holokaustą yra nuveikę Lietuvos istorikai. Istorikai, apie kuriuos net nežinojau. Pasijutau, tar-si būčiau buvęs suklaidintas, tarsi neįgalus”. (283 p.)

Argi gali tokiems žodžiams lietuviai likti abe-jingi? Nemanau. Priešingai. Šita prasme jis kaip tik gali būti mums, lietuviams, tinkamas pavyzdys, kaip dera puoselėti savo tėvų ir protėvių atminimą. Taip pat atminimą ir istorinį paveldą tautos, su kuria tiek šimtmečių gyventa drauge, ir kurios vaikų kaulai taip dramatiškai ligi šiol guli užkasti mažai lanko-mose ar visai nelankomose vietose. Zuroffo maldos apleistose nužudytų aukų vietose – skardus atmin-ties varpo dūžis mums visiems. Reikia darbų. Ne žo-džių.

Bet štai kuriozas: juo Zuroffas darėsi man su-prantamesnis, juo didesne mįsle virto man Vana-gaitės motyvacija statyti pokalbių su juo istorinė-mis temomis partnere. Jeigu svečias iš Izraelio kažką naudingo sužinojo leidęs į žygį net su Vana-gaite, nesunku įsivaizduoti, kiek atradimų ji būtų pa-tyręs, jeigu jo pašnekovas ir palydovas po Lietuvą būtų buvęs vienas iš tų istorikų, apie kurių darbus „jis net nežinojo”.

Straipsnio pradžioje ne veltui paminėjau, kad Vanagaitės pokalbiai su Zuroffu primena svaičioji-mus. Kadangi tai visiškai nelygiaverčių pašnekovų dialogas. Zuroffas – apsiskaitęs, puikiai išmanantis dalyką, apie kurį kalba, savo religijos, kultūros, tra-dicijų, istorijos žinovas. O Vanagaitė? Knygos *mot-to* ji ima kažkokio penkiolikmečio Dainiuko žo-džius: „Nu, ten Hitleris nekentė žydų ir išvežė juos į Vokietiją. Tada, tipo, suvarė į duobes ir paleido du-jas. Taip jų nebeliko”.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad autorė lietuvių supratimą apie istoriją prilygina mažvaikio išma-nymui. Ir tada imasi jiems aiškinti pati. O ką su-pranta apie tai ji pati?

Pagirtina bent tai, kad negudrauja. Pripažįsta, kad už Dainiuką žino daugiau, „bet ne kažin kiek”: „Esu tipinis tarybų valdžios melo ir laisvos Lietuvos tylėjimo produktas. *Homo sovieticus lituanus*”. (9 p.)

Ir štai šios dvi asmenybės savo pokalbiais lei-džiasi į, Vanagaitės žodžiais, „istorijos tamsumas”. Kas iš viso to išeina?

Zuroffas: „Ką aš turėčiau daryti, kad jūsiškių nuomonė apie mane pasikeistų?”

Vanagaitė: „Duokit mums pinigų. Pasidalin-kit.” (260 p.)

Juo Zuroffas darėsi man suprantames-nis, juo didesne mįsle virto man Vanagaitės motyvacija statyti pokalbių su juo istori-nėmis temomis partnere. Jeigu svečias iš Iz-raelio kažką naudingo sužinojo leidęs į žygį net su Vanagaite, nesunku įsivaizduoti, kiek atradimų ji būtų patyręs, jeigu jo pa-šnekovas ir palydovas po Lietuvą būtų bu-vęs vienas iš tų istorikų, apie kurių darbus „jis net nežinojo”.

Čia yra atsakymas. Kas yra Zuroffas, ir kas – Va-nagaitė.

Vanagaitė jam aiškina Holokaustą. Jai atrodo, kad žydai Lietuvoje buvo žudomi todėl, kad lietuviai buvo „beraščiai”. Primityvūs, neišsilavinę seneliai, tokie pat tamsūs ir buki jų vaikai. Jie nesiekė nieko daugiau, tik naudotų žydų lovų, senų laikrodžių ir padėvėtų kelnių. Dėl to ėjo žudyti. Autorė Zuroffui kalba: „Būkim realistai: dauguma tų žmonių nebu-vo išsilavinę, pusė jų beraščiai ar beveik beraščiai. Jie per daug negalvojo apie moralines vertybes. Kai kurie jų – tiesiog primitivoki kaimo bernai...” (170 p.)

To negana. Pagal savo *homo sovieticus lituanus* supratimą autorė toliau įtikinėja Zuroffą: „Nepri-klausomos Lietuvos valdžia juos kaip ir skatino tai daryti, vadai jiems liepė (lyg būtų buvusi *Lietuvos val-džia*, kuri būtų sprendusi! – V. V.), Bažnyčia tylėjo (!), visi kiti būryje tai darė ir galų gale Dievas leido, kad tai įvyktų – ką čia žmogus bepadarysi?” (170 p.) „Lie-tuvos piliečiai darė tai, kas jiems buvo jų valdžios (!) liepta. Jie žydus saugojo. Konvojavo. Šaudė. Kai kur-ie su malonumu (!). Kai kurie galbūt ne”. (220 p.)

O pokalbiai su Zuroffu galėjo būti vertingi. Ki-taip nei Vanagaitė, jis turi ką pasakyti. Tačiau rei-kėjo istorijoje nusimanančio ir Zuroffo kompetenciją atitinkančio pašnekovo. Dalis Zuroffo teiginių gali būti suprantami kaip abiemis tautoms bendras tik-rovės suvokimo pagrindas: „Trečiasis reichas sukūrė tikrovę, kurioje moraliai pasielgti galėjo tik nedau-gelis, tik patys stipriausi.” (221 p.)

Jam pritaria ir Barry Rubin: Vertinant visuo-menių laikyseną prieš prasidedant Antrajam pasau-liniam karui ir jam prasidėjus, reikia suvokti, kad konkrečios valstybės nebuvo nei fašistinės, nei ko-munistinės – tose valstybėse buvo jėgos, rėmusios arba fašizmą, nacizmą, arba munizmą. Vokietija, pa-sak jo, finansuodavo įvairių kraštutinių dešiniųjų ju-dėjimų veiklą užsienio valstybėse, nors kartais gali at-rodyti, kad įvairios nacistinės idėjos skverbėsi natū-raliai. Lietuva taip pat buvo ne išimtis – joje buvo fa-šistuojančių jėgų, bet tai nebuvo valstybinė laikysena. Tačiau esminis dalykas, kuris išskiria Lietuvą ir ki-tas mažas valstybes iš kitų šalių – sovietų invazija, kuri kiek paaugino visuomenės paramą kraštuti-nėms dešiniosioms jėgoms. (http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/izraelio-politologas-juo-kinga-bijoti-kalbeti-apie-komunizmo-nusikaltimus-ir-gincytis-kas-kentejo-stipriau.d?id=44505747)

Tačiau Vanagaitei buvo per sunku palaikyti su Zuroffu prasmingą, abiejų tautų susipratimui nau-dingą pokalbį. Autorės istorijos žinių spragos tiesiog „skandina” patį Zuroffą ne istorijos, bet Vanagaitės spėlionių „tamsumose”, užuot padėję Wiesentalio centro direktoriui geriau suprasti tai, kas vyko Lie-tuvoje 1940–1941 m. Gaila, bet šita knyga tikriausiai

neprisidės prie Zuroffo reputacijos pagerinimo Lie-tuvoje. O jis vis dėlto, mano nuomone, vertas daugiau.

Kita vertus, Zuroffą iš dalies galima suprasti. Ko-dėl jis turėtų geriau galvoti apie lietuvius, jeigu pati Vanagaitė, užuot jam paaiškinusi apie tai, kaip vei-kė Lietuvoje „reicho sukurta tikrovė”, kurioje, Zu-roffo žodžiais, „moraliai pasielgti galėjo tik nedau-gelis”, vien tik svaičioja?

Žydšaudžių „motyvacijos” ji ieško psichoanali-tiko Ericho Fromo darbuose. Nesvarbu, kad ji ką tik tvirtino, jog dauguma žudikų buvo „beraščiai ar be-veik beraščiai”, „apie moralines vertybes negalvojo”. Dabar taiko Fromo metodiką ir „randa”, kad tai tu-rėjo būti „konformistinė agresija”, „grupinis nar-cisizmas” (137 p.). Bet vis tiek tai buvo „normalūs žmonės”, „tokie pat kaip mes”. Imperatyvas stiprus. Raudona gija driekiasi per visą knygą. Bet lieka klaui-simas: arba mes esam beraščiai, arba Fromo meto-dika kelia įtarimų?

Istorikai tą „motyvaciją” aiškina ne taip sudė-tingai.

Augustinas Idzelis: Labai gerai pažinojau Joną Dainauską. Jis buvo nuostabus asmuo. Nepriklausomos Lietuvos laikais buvo saugumo valdininkas. <...> Dainausko darbas buvo sekti vokiečius, jų „penktąją koloną” Lietuvoje. Jis turėjo agentą, jo var-das buvo Richard Schweizer. Jis buvo infiltravęs vo-kiečių „Kulturbund” organizaciją Lietuvoje. Kai so-vietai okupavo Lietuvą, Schweizer pabėgo į Vokietiją, į Rytprūsius. Grįžo jau su Franz W. Stahlecker, nacių saugumo policijos vadu. Stahlecker nusileido lėktuvu Kaune trečiądienį, birželio 25 dieną. Ir jau trečiądie-nį vakare susitiko su Dainausku.

Dainauskas grįžo į saugumą pirmadienį, birže-lio 23 d., kada Laikinoji vyriausybė paskelbė, kad visi tarnautojai turi grįžti į pozicijas, kuriose jie buvo iki okupacijos. Paaiškėjo, kad jis yra aukščiausias sau-gumo departamento pareigūnas, kuris liko Lietuvoje. <...> Taigi, J. Dainauskas per tuos įvykius dieną nak-tį gyvena tuose saugumo rūmuose. Ir staiga – į jo ka-binetą įeina Stahlecker su Schweizer: Schweizer dėvi SS majoro uniformą. Taip jie susitinka pirmą kartą po to, kai dar Dainauskas buvo Schweizer viršininkas. Iki tol Dainauskas nežinojo, kad Schweizer buvo dvigubas agentas.

Stahlecker bandė Dainauską įtikinti, kad jis įsi-veltų į žydų likvidavimą. Dainauskas kategoriškai at-sisakė. Tada per Schweizer jis susitiko su majoru Jonu Pyragiumi ir jie, drauge su kitais voldemarininkais, organizavo grupę, kuri šaudė žydus liepos 3–4 d. VII forte. (http://www.alfa.lt/straipsnis/11615191/tau-tos-atsakas-sovietams-sukilimas-ii)

Laikinosios vyriausybės atstovas buvo Dai-nauskas. O Pyragius buvo gestapo kolaborantas. Drauge su naciais ir kitais lietuvių nacionalistais jis kenkė Laikinajai vyriausybei nuo pat pradžių, kol pa-galiau įvykdė prieš ją perversmą. Tuo metu Dainaus-kas jau liepos 8 d. pats buvo įkištas į kalėjimą (http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/vvaliusaitis-kas-sankcionavo-nusikaltimus-pries-zmonisku-ma.d?id=58924923), nepaisant to, kad jo vyriausybė vis dar posėdžiavo. Tačiau Pyragius Vanagaitės knygoje net nepamínėtas.

Kai keliamas klausimas, kodėl Laikinoji vy-riausybė neapgynė žydų, pirmiausiai reikia pagal-voti, kodėl ji neapgynė savo saugumo viršininko Dai-nausko, kuris žydus šaudyti atsisakė?

Laikinoji vyriausybė Dainausko apginti negalėjo todėl, kad jokių realių galių pasipriešinti vokiečių prievartos jėgai neturėjo. Išskyrus siaurą teisės sri-tį. Paskubomis leisdama labiausiai ūkio ir švietimo sritis liečiančius potvarkius, Laikinoji vyriausybė bandė gelbėti tai, ką dar buvo įmanoma bent iš da-lies gelbėti nuo atgriuvusio ir be ceremonijų šalyje šeimininkaujančio nacionalsocialistinio molocho.

Vokiečių slaptosios tarnybos „žydų klausimą” savo „žinion” perėmė iš karto po to, kai tik Stahlec-ker lėktuvus nusileido Kaune. Ir ne Laikinosios vy-riausybės ar Lietuvos vyskupų galiai buvo tuos įvykius kaip nors pakreipti.

Zuroffas Vanagaitės klausia: „O kaip pavadinsit žmones, kurie buvo šio proceso užnugaris – Lietuvių aktyvistų frontas arba Lietuvos laikinoji vyriausy-bė?”

Atsakymas: „Šie žmonės gal ir nenorėdami pa-keitė Lietuvos himno žodžius. Vietoj ‘Vardan tos Lie-

tuvos vienybė težydi’ jie savo veiksmais tarsi teigė: ‘Vienybė be žydų’...” (216 p.)

Autorė būtų padėjusi Zuroffui geriau suprasti procesus Lietuvoje Birželio sukilimo įvykių metu, paskaičiusi jam tiesiog iš knygos, vietoj spėliojusi apie dalykus, kurie jai aki-vaizdžiai skendi miglose. Knyga, tarp kitko, išleista LTSR laikais, vadinasi „Masinės žudynės Lietuvoje”. Ten skelbiama ištrauka iš Stahleckerio raporto. Nacių saugumo policijos vad- das savo viršininkams Berlyne pra- neša:

Užėmus miestą (Kauną – V. V.) jau pirmosiomis valandomis buvo stengiamasi sukurstyti žydų pogro- mus. Nors ir gana sunkiai sekėsi su- kelti vietines antisemitines jėgas. Sau- gumo policija (vokiečių saugumo po- licija – V. V.), vadovaudamasi įsaky- mais, buvo pasiryžusi išspręsti žydų klausimą visomis galimomis priemonė- mis ir kuo griežčiausiai. Bet pravartu buvo, kad ji bent iš pradžių veikėtų už- kulsyje, nes nepaprastai žiaurios prie- monės neišvengiamai būtų sukėlusios nerimą ir vokiečių sluoksniuose (vo- kiečių kareivių, kurie pražygiavo pro Lietuvą į frontą – V. V.). Todėl viešai vis- kas turėjo atrodyti taip, tarytum viet- niai gyventojai viską būtų darę savo iniciatyva, natūraliai reaguodami į lig- šiolinį komunistinį terorą, žydų pries- paudą.

Vienas saugumo policijos uždavi- nių buvo skatinti apsisvalymo tenden- cijas ir nukreipti jas teisinga vaga, kad valymo operacijos pasibaigtų kuo grei- čiau. Ne mažiau svarbu buvo sukurti neginčijamą faktą, kuriuo vėliau būtų galima įrodyti, kad išlaisvinti gyven- tojai patys savaime griebėsi griež- čiausių priemonių prieš bolševikinius ir žydiškuosius priešus. Tai reikėjo padaryti taip, kad neiškiltų aiškštėn vo- kiečių įstaigų nurodymai.

Lietuvoje tai pavyko pirmiausiai Kaune, panaudojus partizanus. Neti- kėtai paaiškėjo, kad suorganizuoti di- desnio masto žydų pogromą išsyk ga- na nelengva. Čia visų pirma pasitelkė- me minėtą partizanų vadą Klimaitį, kurį tuo reikalu instruktavo veikęs Kaune mūsų nedidelis priešakinis bū- rys. Klimaičiui pavyko taip parengti ir pradėti pogromą, kad aiškštėn neiškilo nei mūsų nurodymai, nei mūsų ini- ciatyva. <...>

Kauno pavyzdžiu panašios akci- jos, tik mažesnio masto, vyko ir kituo- se Lietuvos rajonuose. Jos palietė ir li- kusiuos tose vietose komunistus. Apsi- valymo akcijos praėjo be komplikaci- jų, kadangi wermachto instancijos, painformuotos apie tai iš anksto, vi- siškai pritarė tiems veiksmams. Tačiau iš pat pradžių buvo aišku, kad gali- mybių daryti pogromus bus tik pir- momis okupacijos dienomis. Kaip Kau- ne taip ir Rygoje, filmuojant ir fotog- rafuojant, buvo pagal galimybę už- fiksuota, kad pirmuosius stichinius žydų ir komunistų žudymus vykdė lie- tuviai.

Nenoriu kartotis. Apie žudikus esu ne kartą rašęs (<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/vvaliusaitis-kodel-istorikai-bijo-faktu.d?id=58972115>).

Jie tikrai ne „maniškiai”. Neabe- joju, kad ir ne „mūsiškiai”. Absoliu- čiai Lietuvos piliečių daliai. Nepri- klausomai nuo tautybės.

Etika

Vis dėlto vieną svarbų dalyką, ku- rio iki šiol nebuvo pakankamai aiš- kiai įsisąmoninęs, supratau. Lietuvių ir žydų pasakojimai apie 1940–1941 m. Lietuvą ištikusią katastrofą yra labai skirtingi. Žydams nesvarbūs lietu-

viai, jie domisi tik savo netektimis. Lietuviai irgi galvoja labiau apie save, nelabai gilinasi į žydų praeitį. Nepa- kankamai vertina tai, kas jiems atsi- tiko. Abiems pusėms dėl to skaudu, abi pusės nepatenkintos.

Tinkama būtų tą puikybės ir abe- jingumo luobą pramušti. Aš manau, kad taip yra susiklostę ne dėl blogos valios, bet dėl istoriškai susiklosčiu- sių aplinkybių. Abi tautos Antrojo pa- saulinio karo metu ir po jo skaudžiai nukentėjo, buvo atsidūrusios nevie- nodoje padėtyje.

Žydai, kaip raštinga ir labai išsi- lavinusi tauta, paliko didelį memua- ristikos klodą. Daugelis išgyvenusių jų Holokaustą ne tik jautė pareigą, bet ir turėjo kvalifikaciją palikti savo vertingus liudijimus. Suprantama, dažniausiai jie yra tamsūs, dėl per- gyvento siaubo.

Lietuviai, kurie gyveno tuo pačiu metu, ne tik memuaristikos, bet ir iko- nografijos, dokumentinės medžiagos maža teišsaugojo. Daugiausia išsaugo- jo tie, kurie pasitraukė į Vakarus. Lietuvoje buvo labai pavojinga. Stali- no metais jie ne tik neužrašinėjo. Naikino, jei ką ir buvo užsirašę. Laik- mečio nuotraukas taip pat. Kadangi tai buvo įkalčiai. Kelionės bilietas į gu- lagą. Archyvai Lietuvoje taip pat ge- rokai praretinti. Pėdsakai matyti. Okupantų 50-ties metų šeimininkavo ženklai.

Žydų atsiminimuose tas laiko- tarpis aprašytas iki detalių. Supran- tama, subjektyviai. Iš žydų, ne lietu- vių perspektyvos. Bet žydai mato, lie- tuviai kol kas neturi jų dėmesį rim- čiau traukiančių darbų.

Tuo metu lietuviai (turiu galvoje ne istorikus, plačiąją visuomenę) žy- dų pasakojimą apie karo metus Lietu- voje pažįsta ribotai. Nepriklausomy- bės metais, tiesa, išleista daug ver- tingų šio pobūdžio žydų parašytų knygų lietuvių kalba. Vis dėlto nema- žai daliai lietuvių laikotarpis vis dar skendi miglose. Ypač todėl, kad siste- mingai jį nagrinėjančių darbų, ba- lansuotai integruojančių lietuvišką ir žydišką naratyvą, trūksta. Yra gerų darbų, nagrinėjančių tam tikrus lai- kotarpio segmentus, ne visumą. Kitą vertus, parodyti „stebuklus” per 25 metus, kai 50 metų istorija buvo klas- tojama, irgi nerealu. Sąlygos nesusi- kalbėti visuomeninėje plotmėje – vis dar yra.

Tačiau politiniu lygmeniu nepa- našu, kad būtų sunkumų kalbėtis Lietuvai su Izraeliu. Su dideliu ma- lonumu išklausiau Izraelio ambasa- doriaus Amir Maimon kalbą Seime kovo 3 d. konferencijoje „Visuomenės atsparumo stiprinimas prieš hibridi- nes grėsmes Baltijos jūros regione”, kurią organizavo Gynybos paramos fondas kartu su Pulkininkų asociaci- ja ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu. Ambasadorius – puikus Iz- raelio reprezentantas. Tokios asme- nybės nieko kito, kaip tik lietuvių sim- patijų, susilaukti negali.

Kodėl tuomet neplėtoti tautų san- tykių, grindžiant juos vertybėmis, kurias atspindi ambasadoriaus Mai- mon raiška ir jo charizmatiška asme- nybė?

Ir čia tuomet kyla klausimas: kam naudingos tokio pobūdžio knygos kaip „Mūsiškiai”? Izraeliui? Lietu- vai? Nustebčiau, jeigu „Mūsiškiai” būtų tokie pat populiarūs Izraelyje, kokį pasisekimą turi Rusijoje.

Ko reikia, kad vyrautų konst- ruktyvus, kuriantis, ne destruktivus ir santykius ardantis pradas?

Filosofas Povilas Aleksandravi- čius seneniai parašė puikų straipsnį „Mąstymo etika: sąvoka ir uždavi-

A † A
SESUO TERESITA
MIKSAS, SSC

Mylima seselė, auklėtoja, globėja mirė 2016 m. kovo 24 d., sulaukusi 95 metų.

Šv. Kazimiero vienuolyno įžaduose išgyveno 76 metus.

Sesuo Teresita patarnavo pradinėse ir vidurinėse mokyklose Illinois, Nebraska ir Pennsylvania, daug metų papildomai mokė Maria High School, vadovavo SSC mokyklose, Maria High School moterų klubui, buvo SSC Leadership komandos narė.

Nuliūdę liko: dukterėčia Jan Geden (Nick), gyvenanti Erie, Co- lorado.

Ji buvo duktė a. a. Apolinaro ir Marcella Miksas, sesuo Victoro Miksas, seselės Margaret Miksas, SSC, Euphrasia Drabik.

Atsisveikinimas ir lankymas įvyko pirmadienį, kovo 28 d. 10:45 val. r. Franciscan Village Chapel, 1270 Village Dr., Lemont. Šv. Mišios už a. a. Teresitą buvo aukojamos 12 val. p. p. Velionė pa- laidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių prašom aukoti SSC Retirement Fund, tel. 773-776- 1324.

Šv. Kazimiero seserys

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo” laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

ĮVAIRŪS

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais. Legalūs dokumentai, vairuo- ja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 708-465- 6854.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, ga- limi pakeitimai. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-571-8930

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje.

Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-640-3559

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savait- galiais. Tel. 773-940-5264.

■ Vyras ieško nebrangiai išsinuomoti studiją ar vieno miegamojo butą Lemont, IL. Tel. 708-220-3202.

nys Europai”. Jis priminė popiežiaus Jono Pauliaus II vizito Lietuvoje metu, Vilniaus universitete 1993 m. rugsėjo 5 d. pasakytoje kalboje pavartotą iki tol pasaulyje dar neskambėjusią sąvoką „mąstymo etika”.

Filosofas ją pagrindė ir išryškino turinį. Jis aptaria žmogaus pajėgumą pranokti savąjį ego, kalbantį su kitaip mąstančiu žmogumi. Mąstymo etika gali būti pasitelkiama sprendžiant aš- triusias pasaulio problemas, kurios kyla „iš skirtingas vertybes išpažįs- tančių individų ar jų grupių nemokė- jimo susikalbėti”. Tai susiję ne tik su tiesos, bet ir su gėrio principu.

Mąstymo etika ieško ne vien logi- nio tikslumo, bet „proto veiklai suku- ria dvasinį klimata, pasižymintį nuo- lankumu, nuoširdumu, drąsa, garbin- gumu, pastikėjimu kitais, atvirumu”.

Ši visuotinė mąstymo etika „neatpa- laiduoja nuo tyrinėjimo pastangų, bet jas palaiko ir padeda”.

Dainiuko „mąstymo etika” padė- ti negali.

O štai Rubin, Maimon, daugelio kitų žydų išminčių, neabejoju, kad – taip.

Martyno Buberio apsakyme vie- nas teisuolis klausia išminčiaus: „Ka- da tiksliai prasideda nauja diena?” Iš- minčius atsako klausimu: „O kaip tu manai?” Teisuolis: „Kai jau gali at- skirti žvėrį nuo medžio.” „Ne”, sako iš- minčius. Teisuolis pasitaiso: „Kai gali žmogų atskirti nuo žvėries”. „Ne, – at- sako išminčius. – Ji prasideda tada, kai kitame žmoguje gali atpažinti savo brolį ir seserį”.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Korp!Giedra, pasižymėjusi kultūriniais** renginiais, sekmadienį, balandžio 17 d., 12:45 val. p. p. PLC didžiojoje salėje ruošia rašytojo Antano Vaičiulaičio minėjimą. Bus skaitomos ir vaidinamos ištraukos iš rašytojo kūrinių, jas priderintomis dainomis palydės solistai Nijolė Penikaitė ir Martynas Matutis.

■ **Balandžio 24 d., sekmadienį, 12:30 val.** p. p. Čikagos Lietuvių tautodailės institu-

tas kviečia visus į lietuvių tautinių drabužių ir prijuosčių parodą, kuri vyks Tautodailės galerijoje, Dailės muziejuje, PLC. Parodoje matysite senoviškas ir šiuolaikines ausas prijuostas iš visų Lietuvos etnografinių apylinkių. Paroda tęsis iki gegužės 15 d. Muziejaus darbo valandos: šeštadieniais nuo 9 val. r. iki 2 val. p. p. ir sekmadieniais nuo 11 val. r. iki 2 val. p. p.

www.draugas.org

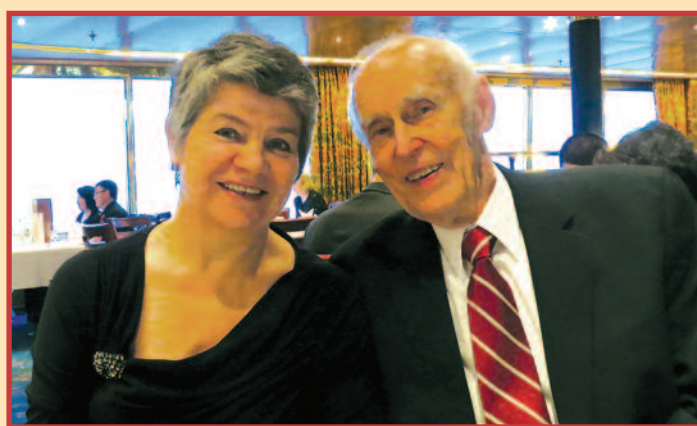
Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčia paskelbta Gailestingumo Metų šventove

Šią džiugią žinią parapijiečiams kovo 24 dieną po šv. Mišių pranešė vyskupas Alberto Rojas.

Gailestingumo metų Šventos durys šioje Brighton Parko šventovėje simboliškai bus atidarytos Dievo Gailestingumo sekmadienį, balandžio 3 d. (per Atvelykį), 10 val. r. Šv. Mišios bus aukojamos trimis kalbomis – lietuviškai, angliškai ir ispaniškai. Ne tik Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos nariai, bet ir visi Čikagos bei apylinkių lietuviai kviečiami kuo daugiau dalyvauti. Durys yra Dievo Gailestingumo ženklas. Visi gali žengti per jas. Dera širdyje turėti dėkingumo, gailestingumo, pagarbos ir atgailos dėl nuodėmių. **Bažnyčios adresas: 2745 W. 44th Street, Chicago, IL.**

Su Gimtadieniu, Kęstuti!

Jau ...niolika metų, kai kartu švenčiame įvairiausias šventes, kartu atrandame naujus kraštus, džiaugiamės sugrįžę į jaukius namus.

Tavo Rūta

Šventės, įvykiai, prisiminimai!

Pradžiuginkite savo mylimuosius ir draugus – praneškite, ką švenčiate!

Nusifotografuokite – atsiųskite – išspausdinsime
Svarbios jums akimirkos bus įamžintos „Drauge“!

AudreyKizys@gmail.com, tel. 630-805-1404

Darius Laumenis PARODA

Bus gyvai skaitomos knygos ištraukos ir kuriamos iliustracijos.
Išmėgink save ir prisidėk kuriant autorinę knygą.

Balandžio 6d.
(trečiadienį) 18.30 val.

**Lietuvos Respublikos
Generalinis konsulas**
420 Fifth Avenue,
3rd floor,
New York

registracija: ny.renginiai@urm.lt

Lietuvių rašytojų draugija (LRD) balandžio 24 d., sekmadienį, 2 val. p. p. (po 1 val. Mišių Jaunimo centro jėzuitų koplyčioje) Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje rengia tradicinę „Poezijos pavasario“ literatūrinę popietę. Programa bus paskelbta vėliau. Visi poezijos mėgėjai kviečiami atvykti.

Nuotr – vienas iš LTSC parodos, skirtos LRD 60-mečiui, standų.

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

A. a. Stefanijos Kalendraitės-Radvilienės šermenų metu suaukota 1,740 dol. „Žiburėlio“ Montessori mokyklai paremti. Aukojo Laurel M. Carlsen, Jeffrey Marks, Jeannie ir Mark Shionis, Anne ir Faust Antanaitis, Leon ir Liana Raudžiai, Henrikas ir Ilona Lauciai, Nijolė Mackevičius, Antanas ir Vida Gilvydžiai, Ramona ir Virgil Norkai, William Miston, Mary ir Joseph Crowley, Vida Urba ir Christian Schwartz, GERALYN Stanczak ir Warren Smith, Aurelija Vaičiulienė, Adelė ir Joseph Grinai, Karolina Leonard, Roseanna ir Terrence Watson, Jūra Zelba, Dalia Stankaitis, Jonicė ir Arvydas Čepulionis, Vida Jesewitz, Rima Žigaitytė, Irena ir Jonas Valaičiai, Valė Samulėnienė, Leslie Wesolowski, Laura Lauciūtė, Regina ir Al Žvinakiai, Sue ir Karl Paksi, nežinomas aukotojas.

„Žiburėlio“ Montessori mokykla dėkoja už tokią dosnią auką ir reiškia gilią užuojautą Stefanijos Kalendraitės-Radvilienės šeimai, giminėms ir draugams.